

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ČERVENEC 2006

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině Milostí
Sola Fide - Jedině Vírou*

OBSAH

Letní	
vesmírné zamyšlení	1
Vzájemná snášenlivost	2
Kdo tedy může	
být spasen?	5
Agapé	7
Pravá víra	13
Viera ako dar Boží	14
Nadřazenost Syna	15
Historie	
fundamentalismu	21
Církevní struktury	23
Reakce	25
Boží desatero	26
Poutní píseň	36
Teležalm 23	39
Napsali jste nám	40
Šifra mistra Leonarda	43
Poradna pro ženy	44
Žiješ	45
Exit 316	45
Dětská misie	46

LETNÍ VESMÍRNÉ ZAMYŠLENÍ

Miluji spaní pod širákem. Ležím a hledím ke hvězdám. Pod jasnou noční oblohou se střetává nekonečnost vesmíru s mým nepatrným lidstvím. Kdo to zažil, dá mi za pravdu, že je to neopakovatelné. Bývám vždy přemožen jedinečností hvězdných světél, hlubokostí nezměrného prostoru a čímsi, co ve mně vzbuzuje pocit úcty, bázně a radosti. Vždy si říkám, jak jsem si kdy mohl myslet, že by něco takového mohlo být něčím nahodilým a nezáměrným.

Ne každý, kdo vnímá tuto rozlehlou krásu, sdílí podobné pocity a dochází ke stejným závěrům. Za nádhrou a velikostí stvoření nevidí Stvořitele, naopak, rozlehlost vesmíru používá jako argument pro popření věrohodnosti křesťanské víry. Říká: Možná dříve lidé věřili všelijakým bájím, ale dnes už věda pokročila. Dnes, kdy už známe skutečnou nezměrnost vesmíru a kdy víme, že naše planeta i celá sluneční soustava je jako smítko prachu ve srovnání s tímto vesmírem, stala se představa Boha, který se zabývá člověkem, směšnou. Že by se nějaký Bůh, stvořitel takového vesmíru, zaobíral malichernými problémy jakéhosi bezvýznamného tvora na jakési miniaturní planetce? Že by dokonce sestoupil na tuto planetu, vzal na sebe podobu místních obyvatel, žil s nimi, mluvil s nimi a zemřel pro ně?

Proč?

2 ZÁPAS O DUŠI

Protože velikost není měřítkem hodnot! Já například jsem velký přesně dva metry. Znamená to, že jsem hodnotnější než vy všichni, kdo jste menší? A jestliže ne, pak ani není žádný důvod, proč by nepatrná Země a ještě menší lidský tvor na ní nemohli být tím nejdůležitějším ve vesmíru.

Nevím, jestli jsme ve vesmíru ti nejdůležitější a jediní. Je docela možné, že Bůh stvořil miliony dalších světů, kosmů a bytostí, které mohou být stejně hodnotné nebo lepší než my. Mohou potřebovat záchranu a vykoupení jako my, nebo také nemusí. Možná, že i za ně Bůh umíral, možná to bylo potřeba jen na Zemi. Ale o to tady nejde. Chci jen reagovat na rozporuplnost dvou současných námitek, které proti křesťanství slýchávám.

Dle jedné teorie jsme pouhým náhodným a vedlejším produktem nezměřného kosmického představení a je prý naivní domnívat se, že bychom my jediní a maličci v celém kosmu měli nějaký význam pro domnělého Boha. Na druhé straně slyším, že se vesmír hemží životem. A je-li to tak, pak je prý absurdní věřit křesťanskému učení, že člověk je jedinečný a že Bůh sestoupil právě na tuto jednu planetu a stal se člověkem jen a jen pro nás, pro lidi.

Někdy s Bohem zacházíme jako s obžalovaným. Cokoli udělá, je použito proti němu. Ať je vesmír takový, nebo makový, je to použito jako námitka proti Boží existenci. Přesto každý z nás vnitřně touží po mocné přesahující ochraně, pokoji a radosti. Právě pod hvězdnou nekonečností bývají i ti silní, úspěšní, mocní a vlivní zasaženi okamžikem pravdy, kdy si náhle jsou vědomi své lidské bezmoci. Kdo jsem já v té nezměrnosti, co je smyslem mého pozemského bytí? A co je výsledkem?

A co když má křesťanství pravdu, bez ohledu na to, zda se nám lidem vesmír jeví jako velký či malý, prázdný či životem překypující? Co když veličiny jako rozměr a množství obyvatel vesmíru vůbec nerozhodují o pravdivosti Boha

a vzácnosti člověka? Co když Bohu stál člověk za to, aby za něj dal sám sebe z důvodu, který leží naprosto mimo naše představy a chápání? Co když ten podivuhodný úžas, bázeň i radost, kterou člověk prožívá při pohledu na noční rozzářenou oblohu, vyjadřuje skutečnost, kterou se téměř bojím vyslovit? Bože, je to možné...? Já...? Cennější než všechny tyto galaxie?

Bůh člověku na tuto otázku už dávno odpověděl. Pod hvězdami tu odpověď tušíme, v Bibli ji čteme černé na bílém. Já ji tam četl.

– Váš Jan Hábl –

VZÁJEMNÁ SNÁŠENLIVOST,

**láska, pokoj, povzbuzování
a napominání, Koloským 3:12-17
Čtyři pravidla pro vynikající vztahy**

Dva přátelé šli spolu po poušti. Najednou se začali hádat a jeden z nich dal druhému facku. Ten zarmoucený napsal do písku slova: „Dnes mi dal nejlepší přítel facku.“ Pokračovali, ale cestou se dostali k oáze a rozhodli se, že se v jejím jezeře občerství.

Ten, který byl fackován, skoro utonul, ale jeho přítel ho vytáhl na břeh. Po tom, co se vzpamatoval, ten zachráněný napsal na kámen slova: „Dnes mi můj nejlepší přítel zachránil život.“ Druhý se ho zeptal: „Když jsem tě uhodil, psal jsi do písku, ale teď jsi to napsal na kámen. Proč?“ Odpověděl mu: „Když jsme zranění, musíme to napsat do písku, ale větry vymažou vzpomínku naší bolesti. Když nám někdo činí dobro, musíme to vyryt na kámen, aby vzpomínka tohoto skutku mohla setrvat nesmazatelně.“ Začni také i ty psát své trápení do písku a vyryj radosti na kámen.

Položme si osobní otázku: „Nedělám to náhodou obráceně?“ A pak o ten kámen pořád zakopáváme? Jestliže chceme budovat vztahy, musíme se naučit psát strasti do písku a radosti vyryt

na kámen. Ježíš psal také na zem, když dal tě ženě, která podle zákona měla zemřít, druhou šanci. Je důležité, abychom se drželi už daných pravidel pro náš společný život ve sboru.

1. Vzájemná snášenlivost (3:13A)

K čemu máme být tolerantní? Toto slovo bývá často ve spojení s odpuštěním, to znamená, že máme být tolerantní k lidem a jejich zranění. V Boží rodině se máme snášet:

- ◆ *Snášejte se navzájem v lásce. (Ef 4:2)*

Snášenlivost, shovívavost nebo tolerance? Snášenlivost doslova znamená zdržovat, snášet, zdržet se, nést, ovládat. Na něco se často zapomíná: že je mnoho věcí v každém z nás, které druzí musejí snést, když jednají s námi. Každý člověk má nějakou slabost, různé nepříjemné způsoby jednání, špatné chování nebo netaktní zacházení. Každý je vinen nějakým zanedbáním, nějakým selháním, nebo nějakým neurotickým zlovykem. Proto ohleduplné chování občas znamená snášet nepříjemné chování druhých. Zkrátka každý z nás má něco, co druhého může vytáčet. My potřebujeme, aby druzí s námi měli trpělivost a snášeli naše ne zrovna nejlepší stránky charakteru. Sbor je místo, kde se naučíme snášet se navzájem. Pokud takové chování nesnášíš, buď si jistý, že někdo musí snášet také tebe. Snášenlivost je něco, co očekáváme od druhých, ale ne vždy je to, co umíme a chceme také dát. Nicméně je to nezbytné pravidlo soužití v Boží rodině. Další pravidlo vztahů v Boží rodině je:

2. Vzájemná láska

- ◆ *... především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. (Ko 3:14)*
- Láska agapé je nejdokonalejší pouto, které spojuje všechno v Boží rodině k dokonalosti.
- ◆ *A za to se modlím, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala. (Fp 1:9)*

Abyste se taková láska rozhojňovala nebo zvětšovala, musíme ji v sobě mít. Víte, jak ji Bůh konkrétně v nás rozhojní? Bylo by to fajn, kdybychom se večer za více lásky modlili a ráno vstali „s plnou nádrží“, ale nemyslím, že tak to funguje. Je jednoduché milovat ty, kteří jsou nám podobní a přemýšlí podobně jako my. Jeden z principů toho, jak Bůh jedná, když nás chce něco naučit, je, že nás postaví do opačné situace. Když nás chce naučit milovat, přináší nám do života lidi, kteří nejsou moc k milování. Nechá nás praktikovat na „nemilujících“. My se naučíme opravdově milovat tím, že snášíme a milujeme i toho podivného kolegu v práci, nebo přísného úředníka, se kterým musíme jednat.

Lidé potřebují lásku. Obzvlášť, když si ji nezaslouží. „Láska začíná tam, kde se potřeba druhého člověka stává důležitější, než tvá vlastní.“ – Lao Wei. Láska není nic jiného než naplňování potřeby druhého. „Láska je schodištěm, po němž se blížíme k Boží podobě“ – F. Schiller. A to je to, čeho nakonec dosáhneme, když milujeme. Budeme nejen blíže Bohu, ale odrazí se v nás jeho obraz lásky.

3. Vzájemný pokoj

- ◆ *Ať ve vašem srdci nakonec vždy zvítězí Kristův pokoj, jak to má být u těch, které on spojil. (Ko 3:15)*
- V tomto verši mezi řádky čtu, že vztahy jsou někdy narušené, proto tam máme slovíčko „nakonec“. Vztahy se budují snášenlivostí, odpuštěním, láskou, ale také pokojem. Ježíš řekl:
- ◆ *Šťastní jsou ti, kteří působí pokoj, vždyť k těm se Bůh bude hlásit jako ke svým dětem. (Mt 5:9, SNC)*
- Toto pravidlo pokoje nám říká, že nakonec přes všelijaké roztržky, neshody, nesouhlasy a nelibosti, které mohou mezi bratry a sestrami nastat, má zvítězit Kristův pokoj. Důležité není, že nemáme žádné problémy, ale Bible říká, že ve sboru je důležité Boží vítězství. Naše starost je často ne „Co zvítězí?“, ale KDO? A snažíme se ze všech sil, abychom to byli my. A tady začíná špatná

4 ZÁPAS O DUŠI

cesta, která ničí vztahy. V neshodách, které máme někdy mezi sebou, chceme zvítězit my – to je naše pravda, náš názor, náš pohled, naše stanovisko. Když je tvým jediným nástrojem kladivo, každý problém začne vypadat jako hřebík. Proč vám toto říkám? Pravidlo pokoje je pravidlo, které má vést k harmonii a jednotě. Aby tomu tak bylo, musíme se vzdát naší pravdy, našeho vítězství, a změnit výhybku a nastoupit cestu, která má za cíl vítězství Kristova pokoje. To má být náš cíl ve vztazích – aby v našich srdcích zvítězil mír Kristův. To je také největší vítězství:

◆ *Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespasí Pána. (Žd 12:14)*

◆ *Ovoce spravedlnosti sklídí u Boha ti, kdo rozsévají pokoj. (Jk 3:18)*

Úroda ovoce ve sboru, kterou sklídíme, když rozséváme pokoj, je vzájemná láska, jednota a vděčnost. Chceme větší jednotu? Ta se nezíská příkazem, tím, ani tím, že je obsažena v našem jménu. Dokonce se nezíská, ani když se na ni soustředíme. Jednota je křehká rostlinka, která roste a kvete jen ze semínka pokoje. Pokoj a jednota ve vztazích jsou spojené nádoby. Jedna z druhé roste a doplňují se navzájem. Proto Pavel řekl:

◆ *Žijte mezi sebou v pokoji. (1 Te 5:13)*

◆ *A tak usilujme o to, co slouží pokoji a společnému růstu. (Ř 4:19)*

Tyto verše nás povedou k pravidlu číslo čtyři:

4. Vzájemné (učení) povzbuzování a napomínání

◆ *Ať ve vás bohatě přebývá Kristovo slovo ve vsí moudrosti. Vyučujte a napomínejte jedni druhé.“ (SNC) – Mějte stále na paměti Kristovo učení; jeden druhému pomáhajte k jeho lepšímu pochopení a vzájemně se moudře napomínejte. (Ko 3:16, NBK)*

Vztahy mohou růst jedině za předpokladu povzbuzování a napomínání. To první je většinou příjemné, to druhé... nut-

né. Co nám brání se napomínat? My to dobře víme: strach, že se to obrátí proti nám, obavy z nepochopení. To je pochopitelné. Nepochopitelná a závažná je lhostejnost a postoj: co je ti do toho, nemáš na to právo mě kárat, no dovol! Takže když musíme dorovnat účet napomínání, vyhlásíme den napomínání! Jenže takto to nefunguje! Nejprve se musíme naučit povzbuzovat. Říkám z praxe, že tam, kde je dostatek povzbuzení a dobrý vztah, tam se obvykle přijímá i napomnutí. Tam, kde druhému dodáme odvahu, máme sami odvahu ho také varovat. Napomenutí nemá být „ty, ty, ty“, ale slova, která vycházejí především z lásky k danému člověku. Napomenutí je projevem přátelství a důvěry. Proto jsou důležitější láskyplné vztahy, abychom si mohli říct pravdu do očí, a přesto ne být naštvaní. Potom napomínání nebudeme vnímat jako útok, ale jako projev, že tomu druhému na jeho dobrou duchovně i duševně záleží. Napomínání je ale také varování před hříchem a někdy dokonce konfrontování s ním, a tady se ukáže, jak na tom kdo duchovně je. Někdo se urazí ihned, práskne dveřmi a končí se vším... To o nějaké duchovní hloubce vztahu s Pánem určitě nesevďčí, ale co dělat? Praxe je taková, že ne vždy ten druhý napomenutí přijímá, a my jsme zklamaní a už nemáme odvahu vyjít ven z ulity. Víím, jak to je; ale není jiná cesta, než se vrátit k tomu, co Kristus o napomínání řekl:

◆ *Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby 'ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď'. Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník.“ „Když si ani tak nedá říci, pověz to shromáždění věřících. Když neuposlechne ani je, ať je vyloučen. (Mt 18:15-17, SNC)*

Pokud jde o hřích, Kristus říká, že řešení se má hledat mezi čtyřma očima, potom

mezi šesti–osmi, potom před zrakem celého shromáždění. Další verše říkají, že církev má moc od Pána tyto věci řešit.

Jaké jsou předpoklady, zásady a pravidla napominání? Udělat první krok vyžaduje z naší strany lásku k bližnímu; druhý osobní pokoru a třetí krok v napominání vyžaduje odvahu na obou stranách. Vzájemná snášenlivost, láska, která naplní potřebu druhého, pokoj, který zvítězí, a vzájemné povzbuzování a napominání je nedílnou součástí sborového života. Ne vždy v církvi se nám podaří žít podle Božího standardu. Bratrská láska se projevuje ochotou o sporech mluvit a najít cestu k pokání a smíření. Když nám jde o dobro druhého, nemůžeme mlčet. Nemůžeme ho nechat padnout do propasti. Uznejme, že ne vždy jsme ochotni udělat první krok, ale jiné cesty není:

- ◆ *Konečně vás, bratří, prosíme a napomináme v Pánu Ježíši, abyste vždy více prospívali v tom, co jste od nás přijali a co už také činíte: žijte tak, abyste se líbili Bohu.*
(1 Te 4:1)

www.granosalis.cz

14. duben 2006, redakčně upraveno

KDO TEDY MŮŽE BÝT SPASEN?

Marek 10:17-31

Rád bych si s Vámi položil otázku, kterou měl onen bohatý muž a kterou nakonec položili Ježíšovi i Jeho učedníci. Co mám dělat, abych měl věčný život? Možná si nyní řeknete, že se dnes nedozvíte nic nového – vždyť odpověď na tuto otázku znáte. A chvála Pánu, pokud opravdu znáte odpověď, díky Bohu, pokud tato odpověď ve vás způsobila nový život, život Božích dětí. Jsem ale přesvědčen, že není na škodu si tuto otázku čas od času položit znovu, a znovu promýšlet, co odpověď na tuto otázku znamená pro můj křesťanský život. Jsem křesťanem asi sedm a půl roku – leccos jsem již z Boží milosti mohl poznat, mno-

ha věcem naopak zatím nerozumím. Asi před rokem mi Pán Bůh dal velkou milost, směl jsem přemýšlet o věcech, které se týkají základních pravd křesťanství, včetně otázky, kterou jsme již zmínili. Od té doby, dá se říci, toto moje přemýšlení neskončilo a já žasnou stále víc a víc, jak je Pán Bůh velký, jak je slavný ve svém díle spasení, jak je svrchovaný, jak je veliký ve své moci a lásce k nám. Anglický biblista David Jackman říká toto: „Nepotřebujeme se učit novou pravdu. Novost sama může být velkým osídlem. Potřebujeme se naučit hlouběji a plněji praktikovat pravdy, které jsme poznali na začátku naší křesťanské zkušenosti.“ Myslím si, že je to tak. Kdo tedy může být spasen? Podívejme se na náš příběh a sledujme pozorně jeho odpověď.

1. Náboženský profil bohatého mládence

Zastavme se nejprve u osoby bohatého člověka. Tak předně je to člověk, který se, zdá se, horlivě zajímá o věčný život a chce tento život mít. Chce udělat něco pro to, aby na něm získal podíl, to je jeho otázka: Co mám dělat? Je to muž, který chce být dokonalý, chce zkrátka zjistit a udělat vše, co je třeba, aby si věčný život zajistil. K Pánu Ježíši přichází jako k člověku, který si tímto způsobem, podle něj, život zajistil – proto mu říká mistrfe dobrý. Ježíš je pro něj někdo, kdo mu může dát radu. Sám sebe tento člověk charakterizuje (viz verš 20) jako někoho, kdo dělá to, co je třeba, chce tedy od Ježíše zjistit, jestli to stačí – možná, že dokonce čekal, že mu Pán Ježíš odpoví, že je to v pořádku, že to stačí: „Jdi v pokoji, věčný život už máš, zasloužil sis ho.“ Všimněme si dobře: tento člověk nehledá u Krista pomoc, aby byl spasen, ale hledá radu, jak by si mohl věčný život sám zasloužit (podstata liberální teologie). Výčet vlastností tohoto mladíka uzavřeme konstatováním ještě jedné podstatné věci – byl velmi bohatý, podle Lukáše patřil mezi přední muže ve společnosti. To se nakonec ukázalo být jeho klíčovým problémem.

6 ZÁPAS O DUŠI

2. Pánova odpověď na mládencovu otázku

Pán Ježíš v této situaci, jako ostatně vždy, jedná naprosto autoritativně a z Jeho odpovědi zcela jasně vyplývá, že mladíka dokonale znal. Stejně dokonale zná i každého z nás. Pán Ježíš odkazuje mladíka na přikázání zákona. Možná, že je to pro některé z vás poněkud nečekaný směr, a možná, kdyby se někdo ptal vás, co má dělat, aby byl spasen, mluvili byste o všem možném, jen o zákonu ne – vždyť spása je z milosti, ne ze skutků zákona. Pán Ježíš však mluví o zákonu a rozhodně to není jen nějaká okrajová zmínka. Pamatujme si dobře: na otázku, co mám dělat, abych byl spasen, existuje odpověď – dělej to, co Bůh přikazuje. Už by se zdálo, alespoň podle mladíkovy odpovědi, kterou Pán Ježíš ponechává bez komentáře, že bohatý mládenec může odejít s pokojem v srdci, ale není tomu tak. Pán Ježíš mu odhaluje, že jeho dokonalost má trhlinu: „*Jedno ti schází...*“ Doslova a do písmene se tre-fuje do černého, ukazuje mladíkovi, co mu ještě chybí, jako by položil svůj prst do otevřené rány – mladíkovo bohatství je překážkou na cestě k věčnému životu, musí se svého bohatství vzdát ve prospěch chudých a následovat Ježíše. Mladík smuten odešel a jeho úsilí zasloužit si věčný život skončilo neúspěchem.

3. Proč Pán Ježíš mluví o přikázáních?

Položil jsem si otázku, která je zde podle mne na místě, zda mladík mohl majetek skutečně rozdat. To souvisí s otázkou, proč mu vůbec Pán Ježíš toto řekl. Chtěl Pán Ježíš bohatému člověku poradit, co ještě má udělat, aby byl spasen? Chtěl ho vést k tomu, že když rozdá majetek, zaslouží si věčný život? To jistě ne. Avšak pokud by mladík majetek rozdal, mohl by si myslet, že má důvod k radosti, protože sám dobrý mistr mu to poradil. Proč mu tedy Ježíš řekl, aby majetek rozdal? Pán Ježíš mluví o zákoně, o přikázáních a v mladíkově případě i o majetku, aby odhalil lidskou

neschopnost činit Boží vůli. Nikdo není dobrý, dobrý je jen Bůh. Náš hřích nás odděluje od Boha, naše zkaženost nám znemožňuje, abychom dělali to, co je dobré z hlediska vlastní spásy. Člověk nemůže být spasen, pokud to záleží na něm. Představte si Boží království obehnané nekonečně vysokou zdí. Mnoho lidí chce do království vejít tak, že přistavují k této zdi svoje kratší či delší žebříky, a chtějí zeď přelézt. Nikdo z nich však nemá dostatečně dlouhý žebřík a i když se snaží přidávat nové a nové příčky, na druhou stranu zdi se nikdy nedostanou.

Pán Ježíš ukazuje bohatému mládeneci i učedníkům, že pro člověka je nemožné vstoupit do Božího království. Velbloud nemůže projít uchem jehly, bohatý člověk nemůže vejít do věčného života, a je úplně jedno, jestli je bohatý hmotně a zakládá si na svém bohatství, nebo jestli si třeba myslí, že je bohatý mravně, kulturně či jinak. Tak či onak bohatý člověk přichází k Bohu, aby získal věčný život jako zaslouženou odměnu a není schopen se tohoto „bohatství“ zbavit. Ty vlastní žebříky u nekonečně vysoké zdi působí, že Boží království nemůže spatřit. „*Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské.*“ (Mt 5,3)

4. Kdo tedy může být spasen?

Když učedníci položili Kristu tuto otázku, byli zděšení. Když slyšeli, že bohatý člověk, navíc s takovým mravním profilem, nevejde do království, zhrozili se. Bohatí lidé byli tehdy považováni za lidi zvláštní Boží přízně, učedníky tedy asi napadlo: když ne on, bohatý a mravní, kdo tedy má šanci? Pán Ježíš odkazuje své učedníky k Bohu. Dělá to vlastně již na začátku rozhovoru s mladíkem. Jedině Bůh je dobrý. Jen u Boha je možné, aby byl člověk spasen. Jedině Bůh nás může přenést na druhou stranu nekonečně vysoké zdi, kterou vystavěl, aby bylo zjevné, že On, svatý Bůh, nemá s naším hříchem nic společného. Pokud uvažujeme o spasení, nepotřebujeme poradit, co ještě můžeme nebo máme

udělat, čím se ještě můžeme přičinit o spásu, ale potřebujeme, aby nám Pán Ježíš dal poznat, že pro své spasení nemůžeme udělat vůbec nic. (J 6,35-40, 44-48) Potřebujeme, aby nám Bůh dal prohlédnout, že připravil dveře v této pomyslné zdi. „*Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn.*“ (J 10,9) Pán Ježíš je těmi Božími dveřmi ke spáse. On zemřel na kříži jako oběť smíření za náš hřích, za to, že nejsme schopni činit to, co si Bůh přeje, za to, že si hledáme svoje cestičky a chceme se obejít bez Boha. Vejít skrze Krista znamená věřit v něj, věřit, že On byl na kříži potrestán místo mne a získal pro mne odpuštění.

5. Aplikace

Co si z toho může vzít křesťan, který je třeba již delší dobu občanem Božího království? Nabízím Vám několik podnětů:

- přemýšlejte o tom – kdo porozumí své zkaženosti a pochopí svou závislost na Kristu, na tom se Bůh oslaví nejvíc – viz Ef 1,17-19
- nepřestávejme chválit Boha za jeho svrchovanou milost
- rozdávajme svoje bohatství, nyní už můžeme!, zbavme se všech jiných závislostí kromě závislosti na Kristu – následujme Krista, nesme kříž
- pamatujme na to, že jsme denno-denně závislí na Boží milosti – stále potřebujeme Jeho pomoc v boji posvěcení, jsme voláni ke svatosti
- kéž nás Bůh nasytí, dejme se nasytit Bohem – John Piper: „Bůh je v nás nejvíc oslaven, když jsme v něm nejvíc nasyceni.“ Mějme dost na Jeho milosti, dejme se jí prostoupit, dejme se doslova pohltnout Jeho milostí, velikostí a slávou. Nebuďme bohatí sami u sebe, mějme všechno své bohatství v Kristu. Společenství takových lidí použije Pán Bůh, aby přitáhl k sobě lidi ze světa. Kéž Jemu vzejde vděčnost, čest a sláva z celého našeho života. Amen.

– Robert Hart –

AGAPÉ

Toto zamyšlení nad hlubším významem Boží lásky – *agapé* vzniklo z podnětů studijní biblické skupinky při výkladu první kapitoly knihy Efezským:

- ◆ *V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého jako závdavek našeho dědictví na vykoupení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy. Proto i já, když jsem uslyšel o vaší víře v Pána Ježíše a lásce ke všem bratřím [svatým], nepřestávám za vás děkovat a stále na vás pamatuji ve svých modlitbách.* (Ef 1:13-16)

Z textu vyplývá, že vykoupění, víra a láska nejsou bezosobní principy. Vidíme, že samotný osobní Bůh je původce a zdroj pravdy a lásky! Pavel v tomto výše zmíněném verši hovoří o tom, že efezští křesťané věřili v Pána Ježíše Krista a spoléhali na něj. A právě jejich věrnost ve víře v Ježíše Krista byla tou pravou a jedinou příčinou nutného a následného důsledku víry, čímž je láska ke všem bratřím, tedy svatým v Pánu Ježíši Kristu. Podívejme se nejdříve čím se láska vyznačuje a jak se projevuje:

- ◆ *Láska je trpělivá, je dobrotivá, láska nezávidí, láska se nevychloubá ani nenadýmá; nechová se nepatřičně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nemyslí na nic zlého, neraduje se z nepravosti, ale raduje se z pravdy;* (1Ko 13:4-6)

Bez Boží pravdy, láska – agapé, o které hovoří Písmo, neexistuje. Podívejme se nejdříve na to, co říká Písmo o pravdě ve chvíli, kdy se rozhodovalo o životě a smrti samotného Krista:

- ◆ *Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ Pilát mu řekl: „Co je pravda?“ Po těch slovech vyšel opět k Židům*

8 ZÁPAS O DUŠI

a řekl jim: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.“ (J 18:37-38)

Co, nebo spíše Kdo, je pravým nositelem a původcem pravdy? Pán Ježíš Kristus vymezuje pravdu jednoznačně když odpovídal:

◆ **Já jsem ta cesta, pravda i život.** Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. (J 14:6)

Co, nebo spíše Kdo, je pravým nositelem a původcem lásky? Jan vymezuje lásku jednoznačně když napsal:

◆ **Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska.** (1 J 4:8)

Boží pravda a láska tedy mají osobní podstatu, protože Bůh je pravda a láska!

Připomeňme si klasické dělení lásky na tři druhy v souladu s bohatostí řeckého jazyka:

1. EROS

Když se dnes řekne „láska“, v 95% případů máme na mysli lásku erotickou. V žádném případě nesmíme eros snižovat. Eros byl stvořen Bohem a bez vzájemné erotické přitažlivosti bychom neexistovali. Bez erosu by se běh světa zastavil. Čím je věc nebo princip dokonalejší, krásnější a složitější, tím snadněji jej můžeme pokazit. Proto je eros, důsledkem Adamova pádu zdeformovaný – promiskuita, manželská nevěra, pornografie, homosexualita, pedofilie atd., jsou jen ty nejokřídlenější příklady degenerace erosu – kdy má člověk na mysli jen vlastní prospěch a sebeuspokojení.

2. PHILIA

Philo je řecká předpona nebo přípona naznačuje – náklonnost (lásku) ke komu, nebo čemu. Např.: *filologie* – láska ke slovům, jazykověda; *filadelfie* – bratrská láska; *filosofie* – láska k řečnickým, slovním a myšlenkovým obrátům; *filantropie* – láska k člověku, charita, atd. V moderní řečtině, dočeti jsem se, *philia* znamená věrnost přátelům, obci nebo zemi. *Philia* po člověku požaduje ctnost, rovnost a pochopení lidí, věcí a souvislostí.

Existují ještě jiná řecká slůvka jako *storge*, což znamená zalíbení, náklonnost, sympatie např. rodičů k dětem, nebo *xenia* což je pohostinnost. Většinou jde o lásku podmíněnou.

3. AGAPÉ

Význam slov se v každém jazyce neustále posouvá. V moderní řečtině naše „Miluji Tě“ je „s'agapo“. Tam jistě slyšíte „agapé“. Řečtina vymezuje (definuje) nesobeckou lásku bez podmínek, která dává, aniž něco očekává zpět. V Novém zákonu je láska bez podmínek vyjádřena podstatným jménem – „agapé“, nebo slovesem – „agapao“:

◆ **Dávám vám nové přikázání: „Milujte jedni druhé. Milujte jedni druhé, jako jsem já miloval vás. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, když budete mít lásku jedni k druhým.“** (J 13:34-35)

Kristovo *agapé* přichází jako nové přikázání nové smlouvy. Stará smlouva tento nový druh lásky nemohla znát, protože teprve Kristus nám dal nové přikázání: „Milujte jedni druhé, jako jsem já miloval vás“. Bůh nás bezpodmínečně miloval, když jsme ještě byli hříšní, nehodní, vzpurní a vůbec jsme Boha nehledali. Boží syn Ježíš obětoval svůj život, aniž bychom po Bohu toužili:

◆ **Jestliže jsme ještě jako nepřátelé byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, čím spíše nás, již smířené, zachráni jeho život!** (Ř 5:10)

Agapé vyjadřuje křesťanskou lásku, která je nanejvýš obětavá. Nikdo z křesťanů nemůže milovat v takovém rozsahu jako miluje Ježíš Kristus ty, za něž položil svůj život! Nikdo z nás nemůže milovat konečnou láskou, protože jsme koneční a omezení. Ježíš nám ale nepřikazuje milujte tak moc, v takovém rozsahu, tak extenzivně jako já, ale milujte tak, tj. stejným způsobem, jako jsem já miloval vás, tj. bez podmínek.

Agapé není láska bezbřehá, ale raduje se z pravdy, tj. protéká korytem Kristovy pravdy! Je-li řečiště Boží pravdy suché, potom můžeme hovořit o sucho-

páru lásky, nebo o nepřítomnosti lásky. Naopak, vystupuje-li z břehů Boží pravdy a není „regulována“ Kristem, rozlévá se mimo Boha, a pak hovoříme o povodni lásky. Ani jedno ani druhé není obrazem bezpodmínečné lásky, ale jde o podmíněnou náklonnost přirozeného člověka. Nepramení-li křesťanská láska v Bohu samotném, potom nemůžeme hovořit o lásce – *agapé*, kterou představuje Boží syn, Pán Ježíš Kristus.

Svět nechápe a nemůže chápat Kristovu vykupitelskou bezpodmínečnou lásku. Boží láska je neoddělitelná od Krista. Svět bez Krista nezná a nemůže znát *agapé*. Přirozená lidská povaha, na rozdíl od Krista, umí milovat jen podmíněně. Projevovat kristovskou lásku není pro křesťana otázkou volby – zda chce nebo nechce milovat druhé, ale je to naše povinnost – nové **přikázání**. Můžete namítnout, že i dnes žijí všude kolem nás nevěřící lidé, kteří projevují nezištnou pomoc obětem přírodních katastrof a nejrůznějších neštěstí. Tisíce organizací a dobrovolníků nabízejí humanitární pomoc všude tam, kde lidské svědomí a soucit nemá prostředky jak utrpění zmírnit. Všechny projevy solidarity a určitého sebeobětování, dříve i dnes, patří do kategorie lásky filadelfie. Vlastnosti jako je svědomí, soucit a štědrost jsou Božím darem všem, tedy i přirozeným lidem, ale nejsou motivovány Kristovou láskou k nám. Tento druh lásky nevzdává slávu a čest Kristu, nýbrž člověku nebo organizaci.

Na světě a dokonce i v řadách křesťanů, je bezpodmínečné lásky málo. Jak můžeme tuto skutečnost změnit? Nejlépe tak, že lépe poznáme zdroj lásky:

- ◆ ***Kéz Pán bohatě rozhojní vaši lásku k sobě navzájem i ke všem lidem stejně jako naši lásku k vám.***
(1Te 3:12)

Naše láska k Bohu a bližním je veřejným vyznáním, že nám bylo odpuštěno nezaslouženě a z lásky. Proto se křesťanova láska vztahuje nejen na bratry v Kristu, ale i na všechny ostatní lidi – je to Kristovo přikázání milovat Boha celým srdcem

a bližní jako sebe sama. Láska bez podmínek zrcadlí křesťanskou víru. Každý z nás si uvědomuje, že nemůžeme a nedokážeme milovat všechny lidi stejně. Moje matka po 2. světové válce nemohla slyšet němčinu. Míval jsem podobný pocit z ruštiny; živě si pamatuji jak 50. léta 20. století, tak i rok 1968... Dnes nemám nejlepší pocit když slyším na letišti arabštinu, ale k vůli Kristu si neustále připomínám, že všichni lidé byli stvořeni k Božímu obrazu. Mojí největší touhou by mělo být, aby i oni mohli být vykoupeni z otroctví hříchu a poznali jediného pravého Boha. **Větší lásku než zvěstování Krista nemůžeme nikomu dát.** A nejen to:

- ◆ *Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří vás nenávidí.*
(L 6:27)

Kristus nám přikazuje, abychom milovali všechny lidi, protože i naši skuteční nebo domnělí nepřátelé jsou možnými příjemci Boží milosti. Tato kvalitativně nová, láska naprosto opomíjí skutečnost, zda nás dotyčný člověk přitahuje nebo odpuzuje. Jen tehdy, když budeme laskaví a vstřícní nejen ke svým bližním, ale i ke svým nepřátelům, máme naději, že i oni budou ochotni naslouchat evangeliu, k jehož rozsévání jsme byli povoláni:

- ◆ *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa*
(Mt 28:19-20)

Zdá se vám, že nemáte tolik lásky, abyste se stali svědky i svým nepřátelům? Bez Krista taková láska není i lidských silách. Je to láska nadpřirozená, stejně jako je nadpřirozený Pán Ježíš Kristus, který přišel, zemřel a vstal z mrtvých, aby nás spasil. Podívejte se ke kříži a uvidíte nový obraz lásky:

- ◆ *Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřížovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: „Otče, odpusť*

10 ZÁPAS O DUŠI

jim, vždyť nevědí, co činí.“

(L 23:33,34)

Podobně nadpřirozeně se zachoval Štěpán k těm, kteří jej kamenovali:

- ◆ *Když Štěpána kamenovali, on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ Pak klesl na kolena a zvolal mocným hlasem: „Pane, odpusť jim tento hřích!“ To řekl a zemřel. (Sk 7:59-60)*

Každý křesťan by měl sloužit láskou i v nepříjemných situacích s nimiž se v každodenním životě setkává. Důvod je velmi prostý. My všichni jsme byli, dokud si nás Bůh nepřítáhl, na palubě téhož Titaniku. Od těch, kteří nejsou hodni naší lásky, jsme se vůbec nelíšili:

- ◆ *I vás, kteří jste dříve byli odcizeni a nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlymi skutky, nyní s ním smířil, když ve svém pozemském těle podstoupil smrt, aby vás před Boží tvář přivedl svatě, neposkvrněné a bez úhony. (Ko 1:21-22)*

Často přemýšlím o následujícím verši:

- ◆ *Všechno ať se mezi vámi děje v lásce. (1 Ko 16:14)*

Tento verš se týká přímo nás křesťanů. Každý z nás může uvést desítky případů z nejbližšího okolí o tom jaká panuje nevráznost, pomluly, vzájemné osočování a neláska mezi křesťany. Křesťané nejsou často ve svých skutcích o nic lepší než zatvrzelí bezbožníci. Svět se musí divit i škodolibě smát, když pozoruje křesťany, kteří sice o lásce teoreticky mluví, ale v praxi jim láska chybí. Křesťané bez lásky jsou na tom hůř, protože vědí, jací by měli být, ale nejsou:

- ◆ *Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým. (J 13:35)*

Agapé úzce souvisí s vírou a má daleko širší význam:

- ◆ *Proto se ze všech sil snažte přidat ke své víře ušlechtilost, k ušlechtilosti poznání, k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti vytrvalost, k vytrvalosti zbožnost, ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti **lásku**. (2Pt 1:5-7)*

Pravda, je psáno, abychom se snažili ze všech svých sil, ale rád bych tento biblický text harmonizoval s kontextem ostatních veršů. Ano, křesťané se mají snažit ze všech svých sil, ale nezapomínejme, že síla ani láska, kterou máme, není z nás. Opravdový příjemce Boží lásky nežije z vlastních sil:

- ◆ *Náš Pán Ježíš Kristus a náš Otec Bůh, který si nás zamiloval a ze své milosti nám daroval věčné potěšení a nádhernou naději, kéž potěší vaše srdce a **posilní vás** v každém dobrém slovu i skutku! (2Te 2:16-17)*

Když se nad těmito slovy zamyslíme, měli bychom si uvědomit, že nic není z nás!

- ◆ *Tato naděje není klamná; vždyť Bůh do našich srdcí vyilil svou lásku skrze Ducha Svatého, jehož nám daroval. Když jsme my sami byli bezmocní, Kristus v pravý čas zemřel za bezbožné. (Ř 5:5-6)*

Podívejme se na nové přikázání lásky z pohledu staré smlouvy a desatera. Humánnost (humanitarismus) byla nedílnou součástí mojžíšovské staré smlouvy. Láska a poslušnost Bohu byla vyjádřena skrze oběti, desátky (aby Levité, kteří neměli majetek, mohli sloužit Bohu) i samotným zákonem, který se dotýkal všech oblastí sociálního života společnosti:

- ◆ *A protože v zemi nikdy nepřestanou být chudí, přikazuji ti: „Ochotně nabízej pomoc svému bratru – tomu, kdo je ve tvé zemi chudý a potřebný.“ Když ti bude prodán tvůj bratr, ať Hebrej či Hebrejka, odslouží u tebe šest let, ale sedmého roku jej propustíš na svobodu. Až ho budeš propouštět na svobodu, nenech jej odejít s prázdnou. (Dt 15:11-13)*

Nebo:

- ◆ *Každého sedmého roku budeš slavit léto promíjení dluhu. Toto je způsob promíjení dluhu: Každý věřitel svému bližnímu promine, co mu půjčil. Nebude na svého bližního, svého bratra, naléhat, protože je vyhlášeno Hospodinovo promíjení dluhu. Na*

cizince naléhat smíš, ale co máš u svého bratra, to mu tvá ruka promine. Ať není u tebe potřebného, neboť Hospodin ti bohatě požehná v zemi, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh, dává do dědictví, abys ji obsadil. (Dt 15:1-4)

Humanitní, filadelfská láska je pro uspořádání společnosti nezbytná, dobrá a záslužná. Je to boží dar, ale pokud chybí vertikála kříže – láska k Bohu a horizontála kříže – láska k bližnímu, která nenabízí trvalou záchranu, jde jen o dočasnou, pozemskou tělesnou úlevu, která nemá z pohledu věčnosti trvalou hodnotu. Humánnost je podmíněna přirozeným zákonem tj. svědomím, a je podporována povinností, která je vymáhána zákonem. *Agapé* je výsledkem vnitřního působení Ducha svatého, které vede k ochotě projevovat lásku k Bohu a bližním všude tam, kde končí litera zákona a povinnost. Starosmluvní Boží lid nemohl milovat bezpodmínečnou láskou jako Kristus, protože stará smlouva příchod Krista teprve slibovala a očekávala. Stará smlouva neznala bezpodmínečnou lásku *agapé*, protože Kristus ještě nevyjevil v čase a prostoru svoji věčnou *agapé* – bezpodmínečnou obětí za hříchy svého lidu. Stará smlouva vyžadovala dokonalé plnění zákona. Ten mohl splnit jen Kristus. Stará smlouva slíbila věčnou Boží spásu všem těm, kdo věřili, spoléhali a čekali na budoucí příchod Mesiáše a Boží milosrdenství – milost:

- ◆ *Hospodin má zalíbení v těch, kdo se ho bojí, v těch, kdo čekají na jeho milosrdenství. (Ž 147:11)*

Nová smlouva člověka vysvobozuje od zákona smrti. I pro nás platí to, co říká Pavel:

- ◆ *Těm, kteří jsou bez zákona, byl jsem bez zákona, abych získal ty, kteří jsou bez zákona – i když před Bohem nejsem bez zákona, neboť mým zákonem je Kristus. (1K 9:21)*

Je rozdíl mezi právním dodržováním litery zákona, nebo být motivován samotným Kristem v němž jsme uschováni,

totiž pokřtěni. Dnes k nám nemluví litera zákona, ale Kristus sám:

- ◆ *Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k otčům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Žd 1:1-2)*

Mojžíš prorokoval koho má Izrael poslouchat:

- ◆ *Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka [Ježíše] jako jsem já. Jeho budete poslouchat. (Dt 18:15)*

Teprve Kristus představil nový, dokonalý zákon milosti. On sám se stal novým, věčným knězem, a tím překonal starou smlouvu i zákon. On se stal naším novým zákonodárcem i soudcem; On je naším zákonem a standardem lásky:

- ◆ *Avšak měni-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona. (Žd 7:12)*

Ježíš se před očima Petra, Jakuba a Jana proměnil do oslnivé slávy:

- ◆ *Tu přišel oblak a zastínil je [Ježíše, Mojžíše, Eliáše, Petra, Jakuba a Jana] a z oblaku se ozval hlas: „Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchejte.“ Když se pak rychle rozhlédli, neviděli u sebe již nikoho jiného, než Ježíše samotného. (Mk 9:7-8)*

Mojžíš (Zákon) i Eliáš (proroci) ustoupili, aby uvolnili cestu Ježíši, na kterého neustále ukazovali. Evangelia popisují naplnění staré smlouvy a nástup nové smlouvy. Stará smlouva, včetně desatera, se stala vyvýšením Krista příliš nízkým standardem pro církve, Boží tělo a chrám v němž přebývá Duch svatý:

- ◆ *Slyšeli jste, že bylo řečeno: „Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřítel svého.“ Já však pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry,*

12 ZÁPAS O DUŠI

co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec... (Mt 5:43-48)

Ježíš rozlišuje dva druhy lásky. Ta první, je jistá náklonnost, kterou dobře znají pohané i celníci se svědomím, prostě všichni přirození lidé. Vybíráme si životního partnera podle krásy, zdraví, schopností a přitažlivosti. Totéž platí o našich kamarádech. Svoje děti milujeme protože jsou naše. Nesympatickým lidem se přirozeně vyhýbáme atd. Na podmíněné náklonnosti není nic špatného. Přirozená náklonnost není sama o sobě hříšná. Tuto přirozenou podmíněnou náklonnost ale nemůžeme zaměňovat za bezpodmínečnou lásku – *agapé*, kterou nám představil skrze novou smlouvu Pán Ježíš Kristus. *Agapé* je láska, která má naprosto jinou kvalitu:

◆ *Vždyť i Kristus dal svůj život jednou provždy za hříchy, **spravedlivý za nespravedlivé**, aby nás přivedl k Bohu. Byl usmrcen v těle, ale obživen Duchem. (1Pt 3:18)*

Zde vidíme projev nejvyšší lásky bez podmínek. Spravedlivý obětoval sám sebe za nespravedlivé. Ježíš Kristu zemřel za své nepřátele! Pokud jsme žili bez Boha a Krista, byli jsme poslušní Satana a jeho démonů:

◆ *v nichž jste dříve žili podle běhu tohoto světa, poslušni vládců nadzemských mocí, ducha, působícího dosud v těch, kteří vzdorují Bohu. (Ef 2:2)*

Ježíš Kristus svým životem představil bezbožnému světu princip nové lásky, jenž byl v době staré smlouvy naprosto neznámý. Mojžíšovský zákon, včetně desatera, sloužil smrti, nezůstal tedy nejvyšším mravním kodexem navždy. Tím nejvyšším mravním kodexem se stal sám Ježíš Kristus (1K 9:21) a jeho učení skrze apoštoly. S Jeho příchodem, ukřižováním, z mrtvýchvstání a nanebevstoupením se vše změnilo. Svoji smrtí Kristus dokonal dílo spásy, vzkříšený se vrátil k Otci, usedl po Boží pravici a vládně svému lidu. Místo po Boží pravici není

místem, kde Král králů a Pán Pánů odpočívá, ale je místem výkonné moci. On je příčinou smíření člověka s Bohem a jen On je zdrojem *agapé* lásky, která se stala novým přikázáním:

◆ *'Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí' a 'miluj svého bližního jako sám sebe'. (Lk 10:27)*

Bez Kristova kříže nemůže žádný člověk milovat láskou *agapé*. Plné pochopení principu *agapé* je možné jen na základě poznání Božího syna a slova, které nám bylo světeno:

◆ *V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy. Milovaní, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat. (1J 4:9-11)*

Milovaní, milujete Boha celým svým srdcem, byli jste smířeni s Bohem skrze Pána Ježíše Krista, projevujete stejnou lásku jako má Kristus k nám, i vůči ostatním? Ten, kdo toto přikázání opomíjí a nerozhodl se milovat nezištnou láskou stejně jako On, zklamal. Je čas se znovu zamyslet nad mírou lásky a milosrdenství, které Pán prokázal nám a zda jsme si skutečně zamilovali Boha v jeho plnosti a všemi důsledky.

◆ *Věnujme se jedni druhým, povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům a neopouštějme naše společné shromáždění, jak mají někteří ve zvyku. Raději se napomínejme, a to tím více, čím více vidíte, že se blíží ten den. (Žd 10:24-25)*

– pst –

Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatností, ale vždycky se raduje z pravdy.
(1 Korintským 13:5,6)

PRAVÁ VÍRA

Většina lidí má nějakou víru a k nim patří mnozí, kteří vyznávají víru v Pána Ježíše Krista. Ale „víra“, která je produktem moderní evangelizace, nemusí být vždy vírou, která vede ke spasení, protože neprodukuje změny a charakteristiky víry, která je vyučována a vydávána jako příklad z Božího slova. Víra, která je důkazem působení Boží milosti a moci Ducha svatého skrze kázání evangelia, se bude vždy odlišovat od falešné víry nejméně v pěti bodech:

1. Pravá víra způsobí, že se zlomeným srdcem budeme volat k Bohu:

- ◆ *Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje, pro své velké slitování zahlad' moje nevěrnosti, moji nepravost smyj ze mne dokonale, očist' mě od mého hříchu! Doznávám se ke svým nevěrnostem, svůj hřích mám před sebou stále. ... Pannoníku, otevři mé rty, ať má ústa hlásají tvou chválu. (Ž 51:3-5,17)*

Kdokoliv uvidí sám sebe skrze světlo Boží slávy a Kristův kříž, bude volat stejně jako celník, který:

- ◆ *... stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: „Bože, slituj se nade mnou hříšným.“ (Lk 18:13)*

2. Pravá víra je příčinou toho, že se pokorně skláníme před svrchovanou mocí našeho Pána Ježíše Krista, který je jediným Pánem našeho života.

- ◆ *Šly s ním veliké zástupy; obrátil se k nim a řekl: „Kdo přichází ke mně a nedovede se zřítí svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenesé svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Chce-li někdo z vás stavět věž, což si napřed neseďne a nespočítá náklad, má-li dost na dokončení stavby? Jinak – až položí základ a nebude moci dokončit – vysmějí se mu všichni,*

kteří to uvidí. 'To je ten člověk', řeknou, 'který začal stavět, ale nemohl dokončit.' Nebo má-li nějaký král táhnout do boje, aby se střetl s jiným králem, což nezasedne nejprve k poradě, zda se může s deseti tisíci postavit tomu, kdo táhne s dvaceti tisíci? Nemůže-li, vyšle poselstvo, dokud je protivník ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem. (Lk 14:25-33)

Oddanost věřícího není nikdy dokonalá, ale je upřímná a ochotná odevzdat Kristu celé srdce. V našem nejvnitřnějším bytí dobrovolně odevzdáváme vše, a bez výhrad, do svrchované péče našeho milosrdného Spasitele.

3. Pravá víra vzhlíží ve všem jen ke Kristu.

Pravá víra důvěřuje jen Kristu. Tato skutečnost má dvě ruce: jedna z nich z nás strhává ohavný šat naší spravedlnosti; druhá nás obléká do Kristova roucha spravedlnosti. Víra vidí jen Krista a obléká na sebe Krista:

- ◆ *Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal mudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, ... (1K 1,30)*

4. Pravá víra vytrvá za všech okolností.

Falešná víra kolísá. Pravá víra je pevná, stálá a vytrvalá.

- ◆ *Ve víře zemřeli ti všichni, i když se splnění slibů nedožili, nýbrž jen zdáky je zahlédli a pozdravili, vyznávajíce, že jsou na zemi jen cizinci a přistěhovanci. (Žd 11:13)*

Pravá víra může být ohrožována životními bouřemi, ale nikdy neztroskotá, protože se vytrvale drží Krista.

5. Pravá víra je příčinou opravdové lásky k lidem i Bohu:

- ◆ *Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na*

14 ZÁPAS O DUŠI

svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. (1 J 4:8-9)

- ◆ *Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha; a kdo má rád otce, má rád i jeho dítě. Podle toho poznáváme, že milujeme Boží děti, když milujeme Boha a jeho přikázání zachováváme. (1 J 5:1-2)*

Falešná víra usiluje o lásku a předstírá lásku; láska je nedílná součást pravé víry. Lásku k bližnímu plyne ze srdce věřícího stejně přirozeně jako čistá voda z pramene.

*Don Fortaer (USA), ET International,
January – March 2006*

VIERA AKO DAR BOŽÍ

Biblická víra je vzácny Boží dar. Nemajú ju ľudia, ktorí veria horoskopom. Nazdávajú sa, že celý ich život určuje zdanlivé postavenie slnka medzi 12 súhvezdiami nebeskej oblohy v deň ich narodenia. Veria, že planéty svojim postavením na oblohe určujú ich každodenný život. Biblickú vieru nemajú ani jednotlivci, ktorí do takej miery zbožstvlili svoj rozum, že neveria ani uznávaným vedcom. Skepticky tvrdia, že na Mesiac nevstúpila ľudská noha a že všetky obrázky boli vyrobené na Zemi v laboratóriách. Biblickú vieru nemajú tí, ktorí popierajú existenciu koncentračných táborov a usmrtenie 6 miliónov Židov pokladajú za židovskú propagandu. Neveria, že by sa vzdelení Nemci dopustili takého hromadného vraždenia. Biblickú vieru nemajú ľudia, ktorí tvrdia, že Boha niet, že vesmír a teda aj naša Zem vznikli náhodou. Život na zemi pokladajú za výsledok náhodného vývoja hmoty. Popierajú akúkoľvek možnosť života po telesnej smrti. Popierajú vzkriesenie všetkých ľudí, posledný súd pre všetkých ľudí a dvojaký údel ľudí po poslednom súde. Podľa ich názoru človek má právo robiť akékoľvek vojny, výskumy a pokusy za cenu zničenia života na Zemi a nemusí sa báť nijakej posmrtnej zodpovednosti.

Biblickú vieru veriacich ľudí ohrozujú šíritelia povier, svojich videní, snov, blúznení a mnohých tvz. vedeckých predpovedí budúcnosti. Veriaci učiteľ národov J. A. Komenský doplatil na to, že prechodne uveril videniam, ktoré šíрили blúznivci (Kotter, Poniatowska, Drabik). Biblickú vieru ohrozujú šíritelia predstáv o budúcej spoločnosti, ktorá bez viery v Boha vybuduje na Zemi dokonalú spoločnosť pomocou svojej techniky.

Biblická víra je osobná dôvera v osobného Boha, ktorý sa postupne dával poznať v dejinách spásy. Dejiny spásy poznáme z Biblie, teda z 39 Kanonických kníh Starej zmluvy a z 27 kanonických kníh Novej zmluvy čiže 66 kanonických kníh Biblie, Pisma svätého. Pozorným čítaním Biblie poznávame dejiny spásy. Vodca Izraelcov Józua zástupcom 12 kmeňov Izraela na sneme v Sícheme prezradil, že Terach, otec Abrahámov a Náchorov, bývali kedysi za Velriekou a slúžili iným bohom (Józ 24, 2b). Boh pri druhom zjavení oznámil Mojžišovi: „*Ja som Hospodin a zjavil som sa Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi ako Boh všemohúci, ale svoje meno Hospodin som im nedal poznať.*“ (2M 6, 2b-3) Boh sa dal poznať ako Jahve. Meno Hospodin je náhradným staroslovenským pomenovaním za hebrejské meno Jahve. Ani jeden odborník dnes nepokladá za správne čítanie Božieho mena v tvare Jehova. Treba dodať, že po návrate z babylonského zajatia kňazi nemohli zabrániť Júdejom (Židom) falošne prisahať na meno Jahve. Zaviedli čítanie Božieho mena Jahve v tvare Adónáj, aby sa Božie meno Jahve nebralo nadarmo. Tí, čo chceli podvody a klamné výroky používať ďalej, vymysleli si neskôr záväzné a nezáväzné prisahy. Ježíš situáciu ostro kritizoval (Mt 23, 16n).

V plnosti času sa Boh Otec, ktorý stvoril vesmír a riadi ho, dal dôkladnejšie spoznať prostredníctvom svojho Syna Ježíša Krista. Ježíš Kristus ako Boží Syn priniesol telesnú obeť na Golgote, aby zachránil kajúcich hriešnikov. Boží Syn

priniesol zástupnú obeť za všetkých hriešnikov. Niet iného mena, v ktorom by sme mohli dôjsť spasenia (Sk 4,12).

Boží Syn predpovedal učeníkom zoslanie Ducha Svätého. Duch svätý prišiel podľa predpovede dávných prorokov (Jóel 3,1n). Duch Svätý vytvoril prvý cirkevný zbor v Jeruzaleme. Z učeníkov urobil apoštolov, vyslancov a budovateľov kráľovstva Božieho v rámci kresťanských zborov medzi Židmi a neskôr medzi pohanmi na celom svete. Boh Duch svätý sa dal poznať ako Posvätiťel' sveta. Duch Svätý povoláva, osvecuje, posväčuje a v pravej viere zachováva nositeľov biblickej viery. Veriaci kresťania si postupne vytvorili vyznania viery.

Biblická viera je Boží dar, ktorý človek môže prijať len v dobe milosti, v dobe vanutia Ducha Svätého. Kto vieru získa, musí si ju chrániť. Celý život kresťana má byť ustavičným pokáním (Luther, 1. výpoveď proti odpustkom).

Biblická viera je zrelá, keď smrť nepokladá za koniec existencie jednotlivca. Smrť je vážny medzník, keď človek prijíma od Boha zálohou. Vyúčtovanie príde po vzkriesení na poslednom súde. Pretože nevieme, kedy príde Ježiš Kristus v moci a sláve alebo kedy telesne zomrieme, máme sa pripravovať na obe možnosti vierou, láskou, nádejou a zbožným, pracovitým, mravným a obetavým spôsobom života. Biblická viera potrebuje pravidelné čítanie Biblie, modlitbu, mravný spôsob života, dobročinnosť a misiu.

Ak máš biblickú vieru, chráň si ju, aby si trojjediného Boha nezradil a nezaprel ani slovami ani skutkami. Privádzaj iných k Pánovi Ježišovi slovami a príkladmi. S bážňou a trasením konaj svoje spasenie. Diabol sa bude usilovne snažiť, aby si v pokušeníach neobstál a aby ťa pripravil o Biblickú vieru. Ak Biblickú vieru ešte nemáš, neodkladaj s pokáním. Ak úspešne skončíš boj viery, dostaneš z milosti veniec večného života.

– Ján Zemánek –

Cestou života, Marec, 2006 –

NADĚRAZENOST SYNA

Židům 1:2b-3

- ◆ *Mnohokrát a mnohými způsoby mluvil Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božeho majestátu na výsostech.*

Kolik z vás někdy vidělo nějakou úchvatnou přírodní scénérii? Kolikrát jste byli naplněni úžasem nad skvostnou nádherou tyrkysových jezer a horských vrcholů pokrytých ledovcem? Není těžké cítit Boží blízkost, když se kocháte pohledem na výsledek Jeho stvořiteleského díla! Jestliže nám pohled na překrásnou přírodu působí radost a obdiv ke Stvořiteli, potom pohled na Pána Ježíše Krista by nás měl vést k ještě hlubší úctě. Stvoření odhaluje Boží

- ◆ *věčnou moc a božství, které jsou neviditelné (Ř 1:20).*

Boží Syn je ale

- ◆ *odlesk [záře] Boží slávy a výraz Boží podstaty (Žd 1:3).*

Snaha vyjádřit slovy nádheru přírodních krás je žalostně nedostatečná. Chabé jsou i pokusy popsat slávu Pána Ježíše Krista. Proto doufám, až budete číst tato slova, prostě Boha, aby vaši duši zjevil ještě více z nádhery Jeho Syna!

Nejdůležitější otázkou, na kterou si musí každý člověk odpovědět, je Ježíšova otázka, která byla určena učedníkům:

Za koho mne považujete vy?

Správná odpověď na tuto klíčovou otázku je nesmírně důležitá pro věčný život! Pokud se vaše představy ohledně Ježíšovy totožnosti neshodují s biblickým popisem, nebudete se před Ním klanět jako před Pánem a Spasitelem, ale hrozí vám nebezpečí, že můžete strávit věčnost v pekle. Klamně a lživě představy ohledně osoby Ježíše Krista vedou vždy do záhuby. Proto je učení sekt typu Mor-

16 ZÁPAS O DUŠI

monů a Svědků Jehovových tak nebezpečně a zhoubně.

Ten, kdo na danou otázku odpoví správně, pozná, že Ježíš je Král králů a Pán pánů, Ten jediný, kdo nás může zachránit pro věčnost, očistit od všech hříchů a adoptovat nás do rodiny Božích dětí. V hlubokém obdivu a chvále před Ním padnete na kolena. Děkujete Bohu za ničím nezaslouženou milost. Zcela se Mu vydáte a svým životem Ho budete oslavovat. On vás bude posvěcovat a povede vás životem tak, abyste z Jeho cesty nezbloodili. Až se váš pozemský život naplní, otevře se před vámi celá věčnost s Ním, a se všemi anděly a svatými budete zpívat:

◆ *Hoden jest Beránek, ten obětovaný, (Zj 5:12)*

Podívejme se ještě jednou na otázku „*Za koho mne považujete vy?*“. Poté, co Petr odpověděl správně, řekl mu Ježíš, že jeho odpověď nepochází z lidského zdroje. Otec v nebesích ji musí člověku zjevit (Mt 16:17). Prosme i my Boha, aby pomohl našim duším zjevit nejen správnou odpověď na zmíněnou otázku, ale i jedinečnost a nadřazenost Jeho Syna. Boží Syn je

◆ *odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty (Žd 1:3)*.

Náš text postupně rozvíjí úvodní větu listu Židům. Autor představuje Ježíše Krista jako vrcholné a konečné zjevení Boha nám, lidem. Všichni starozákonní proroci ukazovali vpřed ke Kristu. Nový zákon pak odhaluje, že Božím věčným záměrem je shromáždit všechno pod jednu hlavu v Kristu:

◆ *... že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu. On je ten, v němž se nám od Boha, jenž všechno působí rozhodnutím své vůle, dostalo podílu na předem daném poslání, abychom my, kteří jsme na Krista upnuli svou naději, stali se chválou jeho slávy. (Ef 1:10-12)*

Poté před námi autor listu rozprostírá sedm krátkých, zato pronikavě zhuštěných obrátů, které odhalují nadřazenost

Božího Syna. Postupně nám zjevuje trojnásobné postavení Krista coby Božího Proroka, zjevujícího Jeho konečné slovo, Božího Kněze, který vykonal očistění od našich hříchů, a Božího Krále, který sedí na trůnu po pravici Božího majestátu na výsostech. Uspořádání těchto sedmi výroků může být „křížové“ (chiastické), kdy první a poslední výrok mluví o Synu v Jeho vtělené podobě a výrazy mezi tím mluví o Synu z pohledu Jeho věčné existence (P.E. Hughes, *A Commentary on the Epistle to the Hebrews /Komentář k Epištole Židům/*). Zdá se, že jde především o text, který se dotýká teologických hlubin vztahu mezi Otcem a Synem. Proto jsem byl trochu překvapen zjištěním, na co klade důraz Jan Kalvín. Podle Kalvína totiž cíl autora není teologický, nýbrž praktický:

Jeho úmyslem je skutečně budovat naši víru. Můžeme se tu dozvědět, že Bůh se nám nedává poznat žádným jiným způsobem, nežli v Kristu. Neboť co se týče podstaty Boha, je její záře tak ohromující, že by nás oslepla; jedinou výjimkou je, že by nás osvěcovala v Kristu.

(Komentáře Kalvína)

Praktický přínos našeho textu je následující:

Jelikož je Boží Syn nadřazen všemu, musíme Ho uznávat jako Svrchovaného Pána.

◆ *... ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech. (Žd 1:2b-3)*

Zvažme nyní těchto sedm výroků, které odhalují Ježíšovu nadřazenost:

1. Ježíš je nadřazen coby dědic všeho

Protože je Synem, je také dědicem. Raní církevní otcové a středověcí autoři spojovali tento výrok se Žalmem 2:8, kde Otec říká Synu:

- ◆ *Požádej, a národy ti předám do dědictví, v trvalé vlastnictví i dálavy země.*“

Jde zde o Krista v roli Vykupitele a Pána nad národy v Jeho království. L. Morris (Expositor's Bible Commentary /Vykladačův biblický komentář/) píše, že dědic všeho „je titul důstojnosti, a poukazuje na Kristovo dominantní postavení v celém ohromném vesmíru. Poté, co dokončil své poslání na zemi, byl vyvýšen na nejvyšší pozici v nebesích, což však v Jeho případě neznamená nově nabytí důstojnost, nýbrž návrat na Jeho oprávněné místo (srov. Fp 2:6-11).“

Podle Kalvína je slovo dědic přisuzováno Kristu v Jeho lidství „z toho důvodu, aby pro nás mohl znovu získat to, co jsme my v Adamovi ztratili“. Kalvín dále tuto pravdu rozvíjí, když tvrdí: „Z toho plyne, že bychom bez Krista jistě zůstali ve velmi ubohém stavu a postrádali všechno dobré, kdyby nás On nezaopatřil svými poklady.“ Jak hlásá apoštol Pavel, pokud jsme v Kristu, jsme Jeho děti, tedy i Jeho spoludědicové (Ř 8:15-18; Ga 4:4-7). Vše, co je Jeho, patří i nám! Jednou s ním budeme sdílet Jeho slávu po celou věčnost!

Podíl na Kristově dědictví má jen ten, kdo je v Něm skrze víru. Pokud jste nedostali nové srdce a vírou nepřijali očistění od hříchu, které On zajistil, pak nejste Jeho dítětem a nemáte účast na Jeho dědictví. Ujistěte se, že svou důvěru vkládáte jen v Krista samotného! Mnoho z Božích dětí má jen matné vědomí o svém dědictví. Proto bychom se měli modlit jeden za druhého i za sebe, aby nám „Otec slávy dal ducha moudrosti a zjevení v poznání Jeho /samého/, aby oči našeho srdce byly osvíceny tak, „abychom věděli, jaká je naděje Jeho povolání, jaké je bohatství slávy Jeho dědictví ve svatých“ (Ef 1:17-18, NBK).

2. Ježíš je nadřazen coby stvořitel všeho

„Skrze Něhož stvořil i věky“ – věky zde označují „celý stvořený vesmír v prostoru a čase“ (F.F. Bruce, Com-

mentary on the Epistle to the Hebrews /Komentář k listu Židům/). To znamená, že Ježíš je Pánem nad časem a nade vším, co bylo v čase stvořeno, protože to vše stvořil On. Jak prohlašuje Jan 1:3 /NBK/,

- ◆ *všechno povstalo skrze Něj a bez Něho nepovstalo nic, co je.*

Nebo – jak to podává Pavel:

- ◆ *vždyť z Něho a skrze Něho a pro Něho je všechno! Jemu buď sláva na věky. Amen. (Ř 11:36)*

Tato prohlášení dokazují, že Ježíš Kristus je věčný Bůh, který byl jedno s Otcem, ještě než začal čas. Athanáš, který bojoval proti ariánské herezi (jejíž novodobou obdobou jsou Svědkové Jehovovi), řekl, že když svatí pisatelé tvrdí, že Ježíš stvořil svět, „hlásají nekonečnou a věčně trvajícím existenci Syna, a tím Ho prohlašují za Boha“ (citováno v P. Hughesovi). Svědkové Jehovovi vycházejí z verše v Koloským 1:15, kde Pavel mluví o Kristu jako o *prvorozeném všeho stvoření*. Podle nich tento obrat znamená, že Ježíš byl stvořen, a proto nemůže být věčný. Bohužel však nevěnují pozornost následujícímu verši (16), který pokračuje slůvkem „neboť“:

- ◆ *... neboť v Něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti – a všechno je stvořeno skrze Něho a pro Něho. (Ko 1:16)*

„Prvorozený“ není chronologickým pojmem (netýká se pořadí v čase), ale vztahuje se k zákonným právům na pravomoc a dědictví.

Skutečnost, že Otec stvořil všechny věci skrze Ježíše, dokazuje, že Ježíš je Všemocný Bůh! Písmo nám postupně odhaluje úžasný Boží plán, který je vnitřně tak provázaný a vzájemně závislý, že nelze vyjmout jen jeho část. Pomyslete na spleťtí strukturu atomu či na tajemství lidské a živočišné DNA, kterým moderní věda začíná jen stěží rozumět a odhaluje, jak každá jedna část závisí na stavbě jiných částí, které společně fungují v naprostém souladu. Nebo pomys-

18 ZÁPAS O DUŠI

lete na nekonečnou velikost vesmíru. Naše galaxie je galaxií jen průměrné velikosti. Její průměr je cca 600 bilionů mil, tj. asi 960 bilionů km). Moderními hvězdařskými dalekohledy můžeme pozorovat asi 100 000 milionů galaxií, z nichž každá obsahuje 100 000 milionů hvězd. Průměrná vzdálenost mezi těmito galaxiemi je tři miliony světelných let. Někteří odhadují, že od nás nejvzdálenější galaxie je kolem osmi miliard světelných let daleko! (Tyto údaje pocházejí z R.K. Hughese, Hebrews: An Anchor for the Soul /Židům: Kotva pro duši/, který cituje Stephena Hawkinga a jeho Stručná historie času.) Pro nás je důležité, abychom si uvědomili, že to vše uvedl v život Ježíš Svým slovem z ničeho (Žd 11:3; Gn 1:1)!

3. Ježíš je nadřazen coby odlesk Otcovy slávy

Raní církevní otcové často používali tohoto verše k vyvrácení bludů heretiků, zvláště Ariánů. Podle Theodoretů vyřadili Ariáni list Židům z kánonu právě kvůli této pasáži (P. Hughes). Tento třetí výrok o Ježíši, spolu s následujícím, podle něhož je Ježíš výrazem Boží podstaty, odráží nejen jednotu Syna s Otcem, ale zároveň i Synovu osobitou jedinečnost a různost od Otce. Tyto dva výroky do sebe vzájemně zapadají a vyvažují se (P. Hughes).

Charakteristiku Ježíše jako odlesku /jasu/ Boží slávy si lze představit jako paprsky slunce, které doplňují jeho zář a jas. Ježíš samozřejmě odráží Otcovu slávu, ale má i svou vlastní slávu, jak je vidět na hoře Proměnění a jak ji spatřil i Jan ve Zjevení 1. Athanáš se ptá:

Kdo nechápe, že zář nelze oddělit od světla, ale že ke světlu od přirozenosti patří a existuje spolu s ním a není vyvolána později?

Ambrož vysvětluje:

Kde je světlo, je i jas, a kde je jas, je také světlo. Takže nemůže být světlo bez jasu ani jas bez světla, protože světlo je v jasu a jas ve světle.

(*Obě citace v P. Hughes*)

Jinými slovy, „Syn je stejně věčný jako Otec, tak jako je záře stejně dlouho trvající jako slunce. ... Syn spočívá svou podstatou v Otci a Otec v Synu“. (Herveus, citován v P. Hughesovi) Důvod, proč je důležité za touto pravdou stát, podle Athanáše spočívá v tom, „že falešná nauka o osobě Krista zcela nevyhnutelně vede k deformaci Kristova díla a následně pak podkopává celou stavbu evangelia“. (P. Hughes)

4. Ježíš je nadřazen coby výraz Otcovy podstaty

Řecké slovo, přeložené jako výraz /vyjádření, NBK; otisk, KMS; obraz, Kr/, souvisí s vyrytým či vtisknutým znakem, vytvořeným razidlem, lisem nebo pečeti, jako např. na minci. Slovo, přeložené jako podstata, „označuje samotné jádro Boha. Ústřední myšlenka, kterou měl autor na mysli, se týká naprosto přesné shody a souladu. Tento soulad nezahrnuje pouze totožnost podstaty Syna s podstatou Otce, ale zejména zcela pravdivé a důvěryhodné zjevení či zobrazení Otce v Jeho Synu“. (P. Hughes) Jak řekl Ježíš Filipovi:

◆ *Kdo vidí mne, vidí Otce. (J 14:9)*

Znát Boha znamená znát Ho tak, jak nám Ho zjevil Jeho Syn (Lk 10:22).

Přestože tyto obraty vyjadřují hloubku teologie o podstatě Boží Trojice, a tím pádem je církevní otcové po právu užívali k obraně víry před ničivými herezemi, neměli bychom zapomínat na Kalvínovu poznámku, že tyto verše nás učí, že Boha můžeme poznávat pouze skrze Krista. Nikdy bychom neporozuměli učení o Bohu, který

◆ *... přebývá v nepřístupném světě; Jeho nikdo z lidí neviděl a nemůže uvidět. (1 Tm 6:16),*

kdyby Ježíš nepřišel na zem jako člověk a Boha nám nezjevil.

Jednou jsem slyšel příběh o zbožném hinduistovi, který byl postaven před výroky o Kristu. Ten nemohl pochopit představu o tom, že by Bůh vzal na sebe lidské tělo v osobě Ježíše. Hinduista pohlížel na každou formu života, včetně

života hmyzu, jako na něco posvátného. Jednou, když se procházel po poli a přemýšlel o Bohu, který se stal člověkem, narazil na mraveniště s tisíci mravenci. To mraveniště přitom stálo v cestě sedlákovi, který právě pole oral. Byl přemožen starostí o ty malé tvory – starostí, kterou bychom vy nebo já měli při pohledu na stovky lidí uvězněných v hořící budově. Chtěl je varovat před blížící se zkázou, ale jak? Mohl na ně křičet, ale neslyšeli by jej. I kdyby jej slyšeli, nerozuměli by jeho slovům. Mohl psát po zemi, ale mravenci by nechápali. Jak jen se s nimi dorozumět? A pak mu začalo v mysli svítat: kdybych se tak mohl stát mravencem, mohl bych je varovat; jinak bude pozdě. V té chvíli pochopil podstatu křesťanského zvěstování o tom, že Bůh se stal v Ježíši člověkem, aby nám mohl sdělit Své poselství o spáse. (Teacher's Manual for the Ten Basic Steps Toward Christian Maturity /Návod pro učitele používající příručku Deset základních kroků ke křesťanské dospělosti/).

Pamatujme si, že Ježíš je nadřazen coby dědic všeho, coby stvořitel všeho, coby odlesk či jas Otcovy slávy a coby výraz či otisk Jeho podstaty.

5. Ježíš je nadřazený udržovatel všeho skrze Své mocné slovo

Tento obrat se vztahuje na Kristovo řízení a udržování všech věcí k jejich předurčenému vyvrcholení, které je přitom obsaženo v jejich zrodu.

(P. Hughes)

Týká se Jeho vše udržující prozřetelnosti a vlády nade vším (citováno tamtéž).

To neznamena pouhé udržování věcí v chodu, ale představuje aktivní, cílevědomé vedení ...

W. Grudem, Systematic Theology

Použití přechodníku přítomného času /doslova tedy „nesouce všecko“/ svědčí o tom, že Ježíš nepetržitě nese či podporává všechno ve vesmíru svým mocným slovem (cit. tamtéž). Kdyby přestal aktivně činit, vesmír by se rozpadl, zhroutil! Apoštol Pavel uvádí tutéž pravdu slovy:

♦ *Jím všechno stojí. (Ko 1:17, NBK)*

To ovšem vyvrací představu deismu, podle které Bůh sice všechno stvořil, ale potom se stáhl a nechal všechno běžet samovolně. Písmo říká, že neexistuje jediný atom v celém vesmíru, který by se choval svévolně, neovlivněn Božím prozřetelným řízením. Každá kapka deště, každá sněhová vločka, každý poryv větru a každý hřmící blesk se řídí Božím příkazem (Ž 148:8). On režuruje všechno, od vrhu kostkou (Př 16:33) až po nástup a pád národů (Jb 12:23). Předem vyměřuje počet dnů, který každý z nás bude žít (Ž 139:16, 39:5). Náš verš říká, že Ježíš vykonává svou nesmírnou moc pouhým slovem. To znamená, že neexistuje něco jako šťastná náhoda či vrtkavost osudu. Jsme zcela závislí na Bohu a všechno musíme přijímat tak, že vše přichází od Něho, v souladu s Jeho záměrem a pro naše dobro (Gn 50:20; Jb 2:10; Ř 8:28).

6. Ježíš je nadřazen jako Ten, kdo dokonal očistění od hříchů

Vzájemné srovnání Kristova nesení a udržování všech věcí mocí jeho slova a následujícího prohlášení, totiž že Ježíš „dokonal očistění od hříchů“, je naprosto ohromující! Všemocný Pán, který by mohl jen „mrknout okem“ a hříšníci by se rozplynuli, naopak opustil nebeskou slávu, vzal na sebe podobu služebníka a byl poslušný až na smrt, a to smrt na kříži, aby nás očistil od našich hříchů (Fp 2:5-11)!

Úžasna láska, jak se to mohlo stát, že Ty, můj Bůh, jsi za mne rád zemřel? (Charles Wesley)

Řecký minulý čas (aorist) napovídá tomu, že Ježíš završil očistění od hříchů jednou provždy. Autor listu Židům podrobněji vysvětlí tuto pravdu v kapitole 10. Ježíš neucinil očistění od hřichu pouze možným, ale skrze Svou smrt na kříži naprosto účinným a skutečným (viz 10:10, 12, 14, 18). To, co teď tady hodlám prohlásit, je kontroverzní, ale prosím vás, abyste to zvážili a prosili Boha o porozumění. Věřím totiž, že ve skutečnosti Ježíš na kříži nevykonal očistění za hříchy

20 ZÁPAS O DUŠI

všech lidí. Kdyby tomu tak bylo, všichni by byli očištěni, a všichni by tudíž šli do nebe. Spíše můžeme říct, že Ježíš zajistil skutečné očištění od hříchů všech lidí, které Mu Otec dal (J 6:38-39).

Když C.H. Spurgeon kázal na tento text z Písma, vyjádřil stejnou myšlenku následovně (Depths and Heights /Hloubky a výšky/):

Chvěji se, když slyším některé lidi mluvit o zklamaném Kristu, nebo o Jeho smrti za cosi nejistého, o tom, že dosáhl něčeho a ani sám neví čeho, že zemřel za něco, co Mu lidská vůle může dát, bude-li chtít, ale může Mu to i odepřít. Já bych si ale za takových podmínek nic nekoupil; očekávám, že to, co kupuji, také dostanu. A Kristus dostane, za co zaplatil svou vlastní krví; zvláště když opět ožil, aby si vyžádal, co koupil.

Kristus ovšem zklamán byl, že Ho mnoho lidí nepřijalo jako svého Spasitele. Pláče nad Jeruzalémem a říká:

◆ *Kolikrát jsem chtěl shromáždit své děti, tak jako kvočna shromáždí kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste! (Mt 23:37)*

Je velkou útechou vědět, že naše očištění je zajištěno tím, že Kristus za nás zaplatil svůjí krví, a že mu patří vše, za co zaplatil!

7. Ježíš je nadřazen coby ten, kdo usedl po pravici Majestátu na výsostech

Kristovo usednutí znamená dokončení díla spásy. Když ve Starém zákoně konali kněží v nejsvětější svatyni obřad smíření, vždy při tom stáli. Ale Ježíš nabídl Sebe za naše hříchy jednou provždy a posadil se na Své místo na výsostech. Jeho usednutí po pravici Majestátu na výsostech (úctyplné pojmenování pro Boha) také znamená, že Ježíš obsadil místo nejvyšší úcty a vážnosti. Nejde zde o doslovnou lokalitu, protože Bůh, který je duch, nemá pravici (pravou ruku) či levici (levou ruku). Ale je zde použito lidského jazyka k vyjádření toho, že vyšší postavení neexistuje ani není možné!

Usednutí na pravici Boží rovněž zobrazuje Ježíše jako Svrchovaného Vládce vesmíru (1:8,13).

Ačkoli tento obrat potvrzuje Ježíšovo božství (jak by mohla jakákoli stvořená bytost sedět na pravici Majestátu na výsostech, aniž by byla zničena /Boží nezměrnou slávou/, zároveň vypovídá o jistém stupni podřízenosti Syna vůči Otci (P. Hughes). Přestože je Syn roven Bohu ve své bytostné podstatě, dobrovolně se podvoluje Otci, aby uskutečnil Boží záměr (1K 15:24-28). Apoštol Pavel používá tento řád v Boží Trojici při obhajobě vůdčího postavení mužů nad ženami v místní církvi, tj. sboru (1K 11:3-16). Muži a ženy jsou si rovni ve své lidské podstatě i jako dědicové spolu s Kristem, ale je třeba zachovávat řád vůdcovství a podřízenosti, který je odrazem Božího pořádku.

Závěr

Když jsem byl v námořním výcvikovém táboře pro budoucí členy pobřežní hlídky, zůstali jsme první víkend sami, protože byl svátek. Ale v našich ubytovnách se nacházela i kancelář člověka s tím nejhorším renomé, se kterým jsem se kdy setkal – byl to jistý pan Anděl. Předcházela ho rostoucí neblahá pověst, kterou však překonal první okamžik, kdy vkročil do ubytoven a hned každému nahnal strach. Slyšeli jsme o něm, že je to ztělesněná podlost. Pro své obveselení chodil rád do barů, kde vyhledával rvačky. Nápis na jeho dveřích oznamoval, že ještě než bude s vámi hotov, poznáte velikost jeho bot z důvěrného kontaktu s vašim pozadím. Údajně vyprovodil jednu svou návštěvu až přes okraj mola do vody, jen aby zjistil, zda poslouchá jeho rozkazy bez výhrad.

Takže když tenhle pan Anděl vstoupil do našich ubytoven a zařval „Do pozoru, bažanti!“ (plus pár neopakovatelných neslušností), nebylo nikoho, kdo by zůstal ležet na palandě se slovy „Zrovna teď se mi do pozoru nechce ...“ Vtip je v tom, že pan Anděl měl pravomoc způsobit člověku značnou tělesnou újmu,

a proto jsme jeho rozkazy plnili bez zaváhání. Co poručil, to jsme okamžitě vykonali!

Doufám, že chápete předešlý oslavný popis našeho Pána Ježíše Krista nejen jako teologickou zajímavost, ale jako něco, co se vztahuje k praktickému životu každého z nás. Pokud je Ježíš tím, za koho Ho autor zde prohlašuje, potom musíme všichni před Ním pokleknout v úctě a uposlechnout Jeho jakýkoli požadavek na náš život. Každá bezostyšná neposlušnost vůči Svrchovanému, Všemocnému Stvořiteli a Pánu celého vesmíru je bláznivou troufalostí a zpučností! Boží Syn je nadřazen všemu a podle toho musíme žít!

Otázky k diskusi či k zamyšlení

1. Proč je porozumění tomu, kým Ježíš je, tak životně důležité?

2. Svědkové Jehovovi tvrdí, že Ježíš je nejvyšší stvořenou bytostí. Může tomu člověk věřit, a být přitom spasen? Proč ne?

3. Jak můžeme vědět, že prohlášení Ježíše Krista jsou autentická, a nikoli vymyšlená později Jeho následovníky?

4. Může ten, za koho Ježíš dokonale očistěn od hříchů, zahrnout Ježíše a být ztracen? Obhajte svou odpověď na základě Bible.

– Steve Cole –

HISTORIE FUNDAMENTALISMU

Pro Církev Ježíše Krista není zápas s odklonem od pravdy ničím novým. Církevní dějiny jsou vlastně neustálým bojem Církve proti vlivům a tendencím vnájejícím zesvětštění do jejích řad. Evangelikální hnutí 20. století není ničím jiným než takovým zápasem proti liberální teologii a kompromisu se světem. Když na počátku tohoto [20.] století začalo být jasné, že liberální teologie získává stále větší vliv po celém světě, poměrně malá skupina amerických věřících

věrná Božím slovu začala vydávat články pod anglickým názvem *The Fundamentals*, česky „Základy“. Mezi autory těchto článků byli tak známí teologové jako A.C. Dixon, kazatel Moodyho shromáždění v Chicagu, který se později stal Spurgeonovým nástupcem v Londýně, B.B. Warfield, J.C. Ryle, G. Campbell Morgan, C.I. Scofield, a další. Byl mezi nimi i Spurgeonův syn Thomas. V roce 1915 byly tyto články shromážděny a vydány v knižní podobě. Díky finanční podpoře dvou věřících podnikatelů z Kalifornie byly rozdány – zdarma! – celkem 3 miliony těchto knih věřícím pracovníkům po celém světě.

Tyto knihy tehdy představovaly první jednotnou obranu proti narůstajícímu vlivu liberální teologie. Jejich vydání dalo vznik hnutí, kterému se začalo říkat fundamentalismus. V roce 1919 bylo toto hnutí již tak silné, že byla ve Filadelfii uspořádána první celosvětová konference fundamentalistů ze všech možných církevních prostředí. Sešlo se jich tehdy šest tisíc. Naneštěstí se liberálním teologům podařilo toto fundamentalistické hnutí narušit, došlo k mnoha rozdělením a nedlouho potom se označení „fundamentalista“ stalo téměř jakousi „teologickou nadávkou“.

Aniž bychom zabíhali do dějin vzniku biblických škol a seminářů, můžeme tu s jistotou prohlásit, že v moderní době stály biblické vzdělávací instituce vždycky v popředí teologických zápasů. Nechci v žádném případě obviňovat tyto instituce z něčeho, co některým z nich zřejmě nepřísluší. Jsou biblické školy, které zůstaly po celou dobu zápasu proti liberalismu věrnými pravdám Písma. Ale přece mnohé z těchto institucí se staly přímo hnízdy liberalismu a ve jménu intelektualismu a akademické úrovně se odklonily od základních norem výkladu Božího slova. Typickým příkladem na americké půdě je známý Fullerův seminář v Kalifornii, který vznikl s tím úmyslem, aby zajistil konzervativní biblické vzdělání, ale poměrně rychle sklouzl do zcela jiné pozice, a to právě díky úsilí

22 ZÁPAS O DUŠI

o „vyšší intelektuální úroveň“ a o „nejvyšší akademické uznání“ na veřejnosti.

V bývalé východní Evropě dnes vznikají nejrůznější biblické a teologické školy, semináře a fakulty. Samozřejmě si kladou za cíl výchovu budoucích křesťanských pracovníků, kazatelů, misionářů, učitelů, vychovatelů a sociálních pracovníků apod. Je jistě nesmírně důležité – přímo kriticky důležité! – aby se široká věřící veřejnost zajímala o to, kdo na těchto školách učí a čemu se tam vyučuje. A i když pevně věříme, že budoucnost Církve je v rukou Božích, v rukou Pána Církve, jistě nesmíme zapomínat na možnosti úpadku a odklonu od Písma. A kde jinde si musíme dát větší pozor, než právě tam, kde se vychovávají budoucí generace křesťanských vedoucích pracovníků nejrůznějších církví a denominací?!

Položme si na tomto místě otázku: Je intelektuální a akademická úroveň biblického vzdělání hodnotným cílem? Odpověď zní NIKOLI, pokud tuto úroveň určuje svět kolem nás, světský systém, ve kterém žijeme. Písmo je v tom naprosto jasné. Apoštol Pavel píše do Korintu:

◆ *Ať nikdo sám sebe neklame. Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým. Moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem... (1K 3,18-19)*

Je bláhové hledat moudrost u světa. Kdo si klade tento cíl, nejedná v souladu s biblickým pojetím pravdy. Samozřejmě předpokládám, že si rozumíme v použití pojmu „svět“. Zjednodušeně by se dalo říct, že „svět je všeobecně přijímaný systém hodnot“. Světský systém hodnot se diametrálně liší od Božího systému hodnot, jak je nám prezentován v Božím slově, v Bibli. Ve svém prvním listu do Korintu se apoštol Pavel věnuje dost zvrubně právě otázce konfliktu mezi Boží moudrostí a moudrostí tohoto světa. Mezi hodnotami, na které klade důraz Bůh, a hodnotami, které uznává tento svět, Pavel ví dobře o tom, že pravdy

Boží jsou často považovány za čiré „bláznovství“, a proto píše věřícím v Korintě:

◆ *Nebot' bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidí. (1K 1,25)*

To je samozřejmě hyperbola, kterou Pavel používá k tomu, aby poukázal na nesmyslnost názoru, podle kterého by lidská moudrost mohla být jakkoliv nadřazena moudrosti Boží. Samozřejmě, že u Boha není ve skutečnosti nic „bláznivého“ a nic „slabého“, Bůh je naprosto dokonalý. Ale i kdyby něco „bláznivého“ nebo „slabého“ u Boha bylo, říká Pavel, stejně to bude moudřejší než lidský rozum, lidská moudrost. Je tu zásadní konflikt mezi lidskou filosofií a Boží pravdou. Lidská filosofie není ničím jiným než hledáním pravdy, zatímco Bůh sám je v Ježíši Kristu „vtělená pravda“. Bůh je zosobněná Pravda. Boží pravda se nemusí vždycky hned zdát „moudrá“ podle lidských měřítek. Ve věku naprostého pragmatismu, v němž žijeme, to, co je pravdivé, jistě nemusí být vždycky přijatelné. Naneštěstí se takový názor dostává i do Církve. Jistě je, že to, co je správné v Božích očích, je v mnoha případech nepřijatelné pro tento svět. Znamená to snad, že se Bůh někde mylí, a že „nezná dost dobře to, co tento svět potřebuje“?! Jistěže ne. Naopak, znamená to, že lidská moudrost, lidský rozum je omezený, má své hranice, za které nemůže jít. A proto nemůže chápat pravdu a moudrost Boží.

Apoštol Pavel bránil evangelium proti obvinění, že je podřadné ve srovnání s moudrostí tohoto světa. Nesnaží se argumentovat v tom smyslu, že by evangelium bylo intelektuálně vytříbené, a nesnaží se o akademické uznání ze strany soudobých filosofů a vzdělanců. Namísto toho přiznává, že evangelium je bláznovstvím v očích moudrých tohoto světa:

◆ *Pohledte, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených;*

ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic – aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, jak je psáno: „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.“ Ani já, bratři, když jsem přišel k vám, nepřišel jsem vám hlásat Boží tajemství nadenenými slovy nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřížovaného. Přišel jsem k vám slab, s velkou bází a chvěním; má řeč a mé kázání se neopírály o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí, aby se tak vaše víra nezakládala na moudrosti lidské, ale na moci Boží. (1K 1,18-2,5)
– Ota Vožeh, TWR, 21 –

CÍRKEVNÍ STRUKTURY

**Je v současné
postmoderní době stále ještě místo
pro církevní struktury?**

Nejprve je třeba si ujasnit, co myslíme slovy „církevní struktury“. Když se podíváme do Bible, zjistíme, že zde církev příliš strukturovaná není. Rozhodně zde nenalezneme hierarchický či monarchický model, který v pozdějších státech v církvi ztvířil. Všichni zde jsou na stejné rovině, nazývají se bratry a sestrami. Nenalzáme zde žádnou nadřazenost a podřízenost. Přesto však nelze říci, že církev není vůbec strukturovaná. V prvních desítech zde byla autorita apoštolů, svědků života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Apoštolové byli zakladateli, oni měli hlavní podíl na vzniku prvních společenství, oni byli autory spisů, jež se

později staly součástí novozákonního kánonu. Ačkoli z knihy Skutků poznáváme, že apoštolové měli v církvi autoritu, nelze tvrdit, že byli jakýmsi prvními autoritami ve smyslu pozdějšího hierarchického pojetí církve. Jejich autorita byla dána pouze jejich osobními kvalitami. Byli to lidé, kteří byli učedníky samotného Ježíše, proto jejich slovo mělo naprosto přirozeně v církvi váhu. Už u apoštola Pavla, který sám sebe nazývá nejmenším z apoštolů, vidíme, že není všeobecně uznáván. Neexistovala zde tedy nějaká nadřazenost, kterou by si kdokoli z apoštolů mohl nárokovat z titulu svého postavení.

Dalšími pojmy, s nimiž se na stránkách Nového zákona v souvislosti se strukturou církve setkáváme, jsou starší či dohlížitelé a pomocníci. Je třeba zdůraznit, že tato slova jsou vždy vztažena pouze ke správě místního křesťanského sboru. Pojmy starší, řecky episkopi, a dohlížitelé, řecky presbyteroi, jsou synonymické. Kdekoli se o nich Písmo zmiňuje v souvislosti s místním sborem, vždy jsou uvedeny v množném čísle. Znamená to, že tito lidé nikdy nevystupovali jako jednotlivé církevní autority, kazatelé či kněží. Vždy tvořili jakési kolegium starších či dohlížitelů, jejich úkolem bylo bdít nad věřícími, dohlížet na zdravé učení, pastýřsky sloužit jednotlivým křesťanům a napravovat úchytky a nedostatky. Vedle toho úkolem pomocníků či služebníků, řecky diakonoi, bylo sloužit věřícím, kteří jejich službu potřebovali, a všelijak jim pomáhat. Nikde v Bibli nenajdeme biskupský úřad (překlad slova presbyteros výrazem „biskup“ je nešťastný a zavádějící). Nenajdeme zde ani náznak jakékoli struktury církve, jejího dělení na denominace a církevní společnosti, odlišené od sebe rozdílnými teologickými důrazy či odlišnou organizací církve. Maximálně se setkáváme se společenstvími křesťanů, která se scházela po domech. Je dobré čas od času si připomenout, že byly doby, kdy církev fungovala bez organizačního členění, bez všech organizačních jednotek, které

24 ZÁPAS O DUŠI

se nám mnohdy zdají být pro chod denominací tak důležité.

Naše otázka zněla, zda v současné postmoderní době je stále ještě místo pro církevní struktury. Je zajímavé, že s podobnými otázkami, byť jinak formulovanými, se setkáváme v současné době v mnoha publikacích, sbornících a časopisech. Z různých stran se autoři – především katolíci – zamýšlejí nad životností církevních struktur v postmoderní době. Žel, že podobnou sebereflexi zatím velmi málo pozorujeme v kruzích nekatolických. Snad pouze Českobratrská církev evangelická si podobné otázky klade. Nesleduji však časopisy jednotlivých denominací, proto je můj dojem vyvolán především absencí knižních titulů na toto téma, kterých z katolické strany je celá řada.

Tak např. ve sborníku *Ve znamení naděje*, který se zabývá proměnami teologie a církve po II. vatikánském koncilu, mluví Jan Spousta v pojednání „Církev, struktury, moc“ zcela otevřeně o „strukturním zlu“. Říká o něm:

Znamená tolik, že organizace se strukturou od počátku nesprávnou anebo pokazenou špatně či nedostatečně provedenými změnami, vede lidi, kteří s ní přicházejí do styku, ke škodě a nemravnému jednání.

Spousta pak uvádí příklad:

Jestliže dříve činnost církve umožňovala pálení čarodějnic, jedná se nejen o osobní vinu soudců a žalobců zapletených do čarodějnických procesů, ale také o celkově špatnou konstrukci církevních a společenských vztahů, umožňující podobné hrozné činy. (str. 99)

Spousta pak rozebírá struktury současné katolické církve. Z celého textu je zřejmé, že si autor uvědomuje akutnost problému, kde se církev stává anachronickou institucí, která přestává svou oficiální podobou oslovovat současného člověka. Proto hledá v dokumentech 2. vatikánského koncilu myšlenky, které by v ideálním případě mohly signalizovat proměnu struktur církve do té podoby,

aby byla i pro současného člověka přitažlivá a funkční v původním biblickém smyslu.

Z literatury i rozhovorů s lidmi nabýváám přesvědčení, že postmoderní doba se svým myšlením, požadavky a důrazy není příliš nakloněna tradičním církevním strukturám, ať katolickým, protestantským či evangelikálními. V posledním desetiletí sledujeme, že stále více lidí odmítá přijmout nějakou konkrétní církevní uniformu. Nedochozí zatím k úplné destrukci stávajících církví a denominací a je možné, že k ní nikdy ani nedojde, ale přesto stále více lidí začíná chápat církev ne jako jakousi konkrétní ohrádku či chlívček, ale jako cosi univerzálního, co se vzpírá příliš konkrétní a vymezující definici. Pro současného člověka přestává být dominantní dogma a učení a stává se důležitým vztah, prožitek a zkušenost. Nemusí se nutně jednat o zkušenost transcendentní, mystickou a záračnou. Může se jednat o obyčejnou zkušenost s porozuměním, pochopením, nasloucháním, vcitěním se do druhého, zkušenost praktické lásky a pomoci. Proto dnes už působí značně anachronicky vyhocené teologické články a pojednání, které se nám snaží vnucovat církevními fundamentalistami. Jistě, i dnes si jistě najdou své čtenáře, ale zdá se, že samy patří již minulosti. Naopak velmi populární jsou setkávání křesťanů, kde není nikdo žádán aby vstoupil do konkrétní církve, kde není členství, vyhocená teologie, kde je ale vřelá atmosféra, působivé slovo a především volnost a svoboda. Jistě bychom teď mohli zvednout varovně prst a upozorňovat na nebezpečí, jež takovým setkáním hrozí. Fakt, že přitahují stále více, především mladých lidí, kteří pocházejí jak z prostředí tradičních církví, tak z prostředí nevěřícího, by nás měl vést k zamýšlení.

Před několika lety byl ekumenismus věcí církevních představitelů, kteří se čas od času sešli, aby vydali nějaké nic neříkající společné prohlášení. Dnes, nezávisle na církevních autoritách, se scházejí křesťané bez ohledu na církevní přísluš-

nost, aby spolu prožili setkání s Bohem. Nejsem sám, kdo dospívá k tomuto závěru. Tak např. děkan Evangelické teologické fakulty UK prof. Pavel Filipi v jednom svém pojednání o ekumenismu říká: „Budoucí cesta ekumenismu (ať tohoto slova užíváme, nebo ne) povede přes vytváření určitých duchovních skutečností, které prostě napříště nebude možno obejít, protože se staly živou a žitou zkušeností místních komunit, smíšených rodin, kolegiálních společenství a jednotlivců, zápasících o věrnost Pánu církve přes hranice jednotlivých církevních útvarů.“

Už jsem citoval jednoho katolického autora, který hledá cestu pro svou církev v konfrontaci s minulostí a budoucností. Až úzkostlivě působí jiný citát z pera kdysi římského katolika, dnes starokatolika, doc. Ivana Štampacha. Z úryvku cítíme obavu, že se církev dostane díky svému lpění na strukturách a díky mocenským ambicím na okraj duchovního dění postmoderní doby:

Řekne-li se po staletích historických zkušeností ‚církev‘, vybaví se většině lidí gigantická náboženská organizace, která se pokládá za výlučnou a neomylnou. Domnívá se, že pevně třímá klíče od všeho spirituálního a transcendentního. Řeší jemné otázky vnitřního života metodami administrativní mašinérie. Požaduje absolutní poslušnost od svých členů a podporu od ostatních. Chce všem členům i nečlenům určovat, jak se mají chovat. Má tendenci komandovat, šikanovat, cenzurovat, trestat. Má instrumentální poměr ke kultuře. Poskytuje společnosti rutinní sociální služby, ale uplatňuje, zřejmě jako kompenzaci za to, značné nároky na ekonomické zabezpečení od světského sektoru společnosti. (Str. 103)

Autor dále poukazuje na skutečnost, že církev původně neměla takový charakter. Její tvář byla zcela odlišná od té, která odrazuje současného člověka.

S jistou nadějí autor dospívá k poznání, že novozákonní podoba církve,

nezatížená balastem struktur, ambicemi vládnout a ovládat s přesvědčením, že vlastní veskerou pravdu i klíč k poznání této pravdy, je pro současného člověka velmi lákavá a přitažlivá. Zdá se, že přerod modernismu k postmodernismu je pro křesťanství velkou výzvou a příležitostí. Ačkoli zde je samozřejmě i mnoho nebezpečí (především postmoderní odmítnutí metafyzického, beznadějí nad ztrátou univerzálnosti, která vede k radikálnímu skepticizmu), je zde i mnoho povzbudivého. Dokážeme-li se oprostit od svých zaběhnutých myšlenkových paradigmat, vzorců a způsobů uvažování, dokážeme-li se vzdát ambicí všemu rozumět a vše přesně definovat, navíc pokud dokážeme opustit zhoubnou praxi ovládat myšlení, prožívání a chování obyčejných křesťanů z titulu svého pastoračního pověření, může se stát, že evangelium o záchraně skrze oběť Ježíše Krista se stane nosnou myšlenkou postmoderní doby. Pokud se však církev nezorientuje, nastoupí na místo uprázdňené vědeckými světovými názory různá duchovní hnutí inspirovaná východními kulty, New Age, náboženským synkretismem či novým pohanstvím. Kéž jsme ochotni znovu přemýšlet, znovu se tázat, znovu hledat odpovědi na otázky, které si i nám kladou naši spoluobčané! Kéž se vzdáme svých oblíbených modelů, církevních struktur, denominací, výborů a teologií. Kéž se církev stane v naší mysli především oním tajuplným, a přece tak konkrétním tělem Ježíše Krista.

– www.granosalis.cz –

Reakce čtenáře internetu na téma: Církevní struktury!

Ahoj Stando!

S tím, co píše Jan Spousta a Ivan Štampach, se plně ztotožňuji. Církevní struktury mohou být vážným problémem nejen v ekumenických vztazích, ale i žití opravdově křesťanského života uvnitř té které denominace. Myslím, že úspěch komunit typu Taizé je právě v tom, že

26 ZÁPAS O DUŠI

vystupují jako důsledně ekumenické a naddenominanční. I sám příklad Taizé ale ukazuje, že žádné společenství Božího lidu nemůže fungovat bez určitého organizačního a institucionálního rámce. Určité organizační modely nalezneme již v Novém zákoně. Zde bych měl pár připomínek k tomu, co píšeš:

1) Není pravda, že v novozákonní církvi není vztah nadřizení-podřizení. Ženy jsou podřizeny mužům, muži Kristu a Kristus Bohu Otci. Církve je pak podřizena Kristu jako své hlavě. Podřizení (hypotagé) je v tomto smyslu dokonce přikázáním Páně.

2) Není pravda, že autorita apoštolů je dána jejich lidskými kvalitami. Ta je dána jejich povoláním za Kristovy učedníky, v případě Pavlovy pak povoláním od Krista cestou do Damašku. Autorita apoštolů je tedy od Boha, nikoli od lidí.

3) Neplet si prosím výrazy „presbyteros“ (starší) a „episkopos“ (dohlžitel), které asi omylem zaměňuješ. Je pravdou, že oba tyto pojmy jsou někde synonymní (např. ve Skutcích apoštolských), jinde ale nikoli. Zdá se, že v prvotní církvi fungovaly dva modely – v Jeruzalémě spravovali obec starší (presbyteroi), v obcích založených Pavlovou misí dohlžitelé (episkopoi) spolu se služebníky (diakonoí). V pastorálních epištolách (nejmladší vrstva NZ) pak vidíme, že se oba modely spojují. Vtip je v tom, že zastánci episkopálního i presbyterního zřízení církve si tak mohou najít oporu pro svůj model církevní správy už v samotném Písmu.

4) Taktéž není pravdou, že různé biblické knihy nemají různé teologické důrazy. Např. v evangeliu Lukášově jsou důrazy sociální, v Janově důrazy mystické. Pavel klade důraz na víru, Jakub na skutky. Důležité je, že důrazy se vzájemně doplňují, nikoli vylučují.

5) Představa, že by v prvotní církvi existovala jednota ve smyslu konformity jedněch s druhými, neplatí. Mezi obcemi byly zřejmě velké rozdíly – jak ve způsobu církevní správy, tak třeba ve vztahu k židovskému zákonu.

6) Návraty k podobám novozákonní církve jsou užitečné a nutné, ale dejme si pozor, abychom se nevraceli také ke sporům, které byly přítomny i v novozákonní církvi.

– Bratrsky Presbyter –

BOŽÍ DESATERO

Biblický význam kamenných desek

Snažil jsem se používat v této knize biblických pojmů. Když jsem se při různých příležitostech chtěl zmínit o desateru přikázání, záměrně jsem použil jedno z jeho šesti synonymních, vzájemně zaměnitelných označení. Jedním z názvů, který Duch svatý pro desatero přikázání používá nejčastěji, je spojení „kamenné desky“. Je jedním z pouhých dvou termínů, které se vyskytují jak ve Starém, tak v Novém zákoně. Druhým je sousloví „desky smlouvy“. Duch svatý se rozhodl nepoužít v Novém zákoně slova „desatero přikázání“, ale použít místo nich tato dvě synonyma. Oba novozákonní pojmy obsahují slovo „desky“, které nás nejen odkazuje zpět ke smluvnímu dokumentu na Sínaji, ale navíc zdůrazňuje, že máme o desateru přikázání uvažovat jako o jediném celku. Výmluvně zní i to, že Starý i Nový zákon používají v souvislosti s desaterem přikázání slovo „smlouva“ (5. Mojžíšova 9:9; Židům 9:4). Skoro se zdá, jako by se nám Duch svatý snažil každou svou zmínkou o desateru přikázání přivést na mysl smlouvu.

Nesmírná důležitost, kterou Bible desateru přikázání připisuje, spočívá v tom, že představovalo vlastní smluvní dokument, na němž záviselo všechno, co souviselo s existencí Izraele jako národa. Význam kamenných desek a jejich jedinečnosti je totožný s významem Ústavy Spojených států (srovnej tabulku na str. 49). Nikde v Božím slově se o kamenných deskách nemluví ani se s nimi nezachází tak, jako by byly „Božím neměnným mravním zákonem“. Vždycky jsou spojovány s tím, jak je Bůh na Sína-

ji učinil základem své smlouvy s Izraelem. Jak ve Starém, tak v Novém zákoně citují různí lidé jednotlivá přikázání z desatera – stejně tak ovšem i z jiných částí Starého zákona – aby jimi zdůraznili určité povinnosti. Když nás Pán vysvětloval, která dvě přikázání z celého Písma jsou největší, použil jako základ 5. Mojžíšovu 6:6 a 3. Mojžíšovu 19:18. Znamená to snad, že ostatní přikázání v těchto kapitolách nejsou stejně důležitá jako tato dvě?

Kdykoli je desatero přikázání nahlíženo jako jediný celek, čili jako „kamenné desky“, je vždy považováno za smluvní dokument. Otázka zní: „Obsahuje desatero přikázání nějaká ustanovení, která zjevují Boží neměnný charakter?“ Samozřejmě, že ano. Měli bychom se také ptát: „Obsahuje desatero přikázání nějaká ustanovení pro obřady, které jsou předobrazem Krista, a které tudíž zjevují Boží neměnný charakter názorně, ne však výslovně?“ A zase: odpověď zní samozřejmě ano. Námítky vznášíme pouze tehdy, když někdo trvá na tom, že desatero přikázání, jak je zachyceno na deskách smlouvy ze Sínaje, představuje ze sta procent „neměnný mravní zákon“. Obraz je dobrá věc, ale skutečnost je ještě lepší. Obřady, které Krista představují v náznacích a symbolech, se musí změnit, když Kristus přišel ve skutečnosti. Uvědomujeme si, že někteří lidé jsou k přijímání stanoviska, že desatero je „neměnný mravní zákon“, nuceni svým teologickým systémem; to ovšem nic nemění na tom, že je to stanovisko mylné. Ochotně uznáváme, že určitá ustanovení na kamenných deskách zjevují Boží charakter výslovně, ale věříme rovněž, že (1) určitá ustanovení na těchto deskách se týkají obřadů, a dále že (2) určitá ustanovení na těchto deskách, která se vztahují k etice lidského jednání, Kristus pozvedá na vyšší úroveň. Když říkám „pozvedá“, nemyslím tím, že jim „odporuje“.

Musíme trvat na tom, že tím, co určuje mravnost jednání kteréhokoli člověka, je konkrétní smlouva, které dotýčný po-

dlhá. Církev není zavázána stejnou smlouvou, kterou Bůh uzavřel s Izraelem na Sínaji. Některé povinnosti jsou v obou smlouvách vyjádřeny přesně týmiž slovy, ale některé jsou v každé z nich definovány jinak. Křesťanům je přikázáno: „*Svatí buďte, neboť já jsem svatý.*“ (1. list Petřův 1:15-16) Petr zde na potvrzení této povinnosti cituje verše ze 3. Mojžíšovy 11 a 19. Bůh přikázal svatost jak Izraelcům, tak křesťanům. Izraelec ovšem měl svou svatost projevovat zásadně jinak než křesťan. V 1. listu Petrově 1:15-16 se neříká, že by se křesťan, aby žil svatým životem, měl vrátit do 3. Mojžíšovy 11 a dodržovat např. uvedené podrobné potravní předpisy. Povinnost být svatý platí stále, definice svatosti však závisí na smlouvě, jíž člověk podléhá. Křesťanům ukazují Písma Nové smlouvy nejen definici svatosti, ale i konkrétní pravidla pro svatý život. Izraelcům ukazoval konkrétní pravidla pro jejich svatý život celý Mojžíšův zákon.

Na otázku, zda věřím, že desatero přikázání představuje pravidla pro život křesťana, někdy odpovídám:

To záleží na tom, čemu říkáte desatero přikázání. Pokud máte na mysli (1) desatero přikázání, jak bylo zapsáno na kamenných deskách, pak ne. Pokud máte na mysli (2) desatero přikázání, jak je vykládají a uplatňují náš Pán a jeho apoštolové v Písmech Nové smlouvy, pak ano. Jsou životně důležitou součástí pravidel pro můj život.

Přesně to učí Pavel v Efezským 2:19-20. Tento text Písma musíme brát vážně. Tato slova jsou Boží slova! Pokud se v tom, jak tyto verše vykládám, mýlím, musíme všechny následující závěry, které z nich vyvozují, zavrhnout. Pokud ovšem tato pasáž skutečně znamená přesně to, co říká, pak musíme uznat, že v Izraeli a v církvi se lidské jednání řídí dvěma odlišnými soubory pravidel:

◆ *Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci*

28 ZÁPAS O DUŠI

a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. (Efezským 2:19-20)

Všechny komentáře k tomuto textu, napsané před padesáti lety nebo ještě dříve, říkají:

Slovy „apoštolové a proroci“ jsou míněna Písma Starého a Nového zákona.

Později se objevují lidé, kteří říkají:

Slovo „proroci“ by mohlo označovat novozákonní proroky.

Většina dnešních komentátorů je ochotná tvrdit,

že slovo „proroci“ určitě označuje novozákonní proroky a že není možné, aby se vztahovalo na proroky starozákonní.

Komentář Williama Hendricksona je typický:

Proti názoru, že se zde užitý pojem proroci vztahuje na stejné osoby, které toto obecné jméno označuje ve Starém zákoně, jako jsou Mojžíš, Eliáš, Izajáš, Jeremjáš a podobně (takto Lenski, op. cit., str. 450-453), lze vznést vážné námitky, například: (1) nejprve jsou uvedeni apoštolové a teprve potom proroci, (2) úloha „základu“ stavby, totiž domu, který stejnou měrou náleží Židům i pohanům, vyhovuje novozákonním prorokům lépe než prorokům starší dispensace; (3) podle 4:8-11 se proroci, kteří jsou tam jmenováni stejně jako zde (ve 2:20) bezprostředně po apoštolech, řadí mezi „dary“, které církvi udělil na nebe vstoupivší Kristus, a jsou to tudíž proroci novozákonního období; a (4) ve verši 3:5 se totéž spojení „apoštolové a proroci“ vyskytuje v kontextu, který zmínku o prorocích staré dispensace naprosto vylučuje, čímž by měl být argument ve prospěch proroků z Nového zákona definitivně zavřen.

Snad se vám, stejně jako mně, zdá těžko uvěřitelné, že přesvědčený zastánce teologie smlouvy může tvrdit něco takového. Obdivuji jeho poctivý přístup k slovům a pravdě tohoto textu, přestože musí psát věci nesmiřitelné s jeho vlast-

ním teologickým systémem. Jeho komentář dokazuje nad veškerou pochybnost, že Pavel má na mysli novozákonní apoštolů a novozákonní proroky. John Stott přivádí Hendricksonův správný výklad ještě o krok dál a ukazuje jeho biblický a teologický dopad. Oba souhlasí, že pojem „proroci“ v Efezským 2:20 neoznačuje starozákonní proroky, ale novozákonní proroky. Stott se nespokojí s konstatováním, že je řeč o novozákonních prorocích, ale předvádí také, jaké má tento nesporný fakt hluboké teologické důsledky. Život a bohoslužba církve nestojí na Mojžíšovi, jeho zákoně nebo na podmínkách smlouvy, která ustavila Izrael jako národ. Základem církve je Kristus sám a její život a bohoslužba podléhá jeho zákonům. Kristus, nový zákonodárce, vydal tyto zákony prostřednictvím apoštolů a proroků Nové smlouvy v inspirovaných Písmech Nové smlouvy. John Stott to řekl lépe, než bych to dokázal já:

Sousloví „apoštolové a proroci“ by mohlo jako základ učení církve shrnovat Starý zákon (proroky) a Nový zákon (apoštolů). Obrácené pořadí slov (ne „proroci a apoštolové“, ale „apoštolové a proroci“) ale naznačuje, že jsou možná míněni novozákonní proroci. Pokud ano, je skutečnost, že jsou jako základ církve označeni spolu s apoštolů, významná. Musí být opět řeč o malé skupině inspirovaných učitelů v blízkosti apoštolů, kteří spolu s nimi svědčili o Kristu a jejichž učení vycházelo ze zjevení (3:5) a mělo základní význam.

Prakticky vzato to znamená, že církev je postavena na novozákonních Písmech. Ta představují zakládající listiny církve. A stejně jako není možné pohybovat základem, když byl jednou položen a staví se na něm, nelze narušovat ani novozákonní základ církve a měnit jej jakýmikoli dodatky, výpustkami či úpravami ze strany učitelů, kteří se prohlašují za dnešní apoštolů a proroky. Církev stojí a padá s tím, jak věrně se drží zá-

ZÁPAS O DUŠI 29

kladu – pravd, které Bůh zjevil svým apoštolům a prorokům a které jsou dnes zachovány v Písmech Nového zákona.

Jak říká John Stott, jedním z důsledků verše Efezským 2:20 je to, že došlo k historickému přesunu autority ze staré smlouvy na Novou smlouvu. Život a bohoslužba Izraele byly založeny na Mojžíšovi a zákonech, které dostal spolu s deskami smlouvy na Sínaji. Život a bohoslužba Kristova Těla jsou založeny na Novém zákoně, který dal církvi Kristus a jeho apoštolové. V průběhu izraelských dějin vyhledávali různí proroci konkrétní zákony nezbytné k provádění staré smlouvy. V Novém zákoně vyhlásil Kristus a jeho apoštolové zákony nezbytné k fungování společenství založeného na milosti. Nejvyšší a konečnou autoritou nad životem a bohoslužbou církve není Mojžíš a zákony pozemské teokracie. Její nejvyšší a konečnou autoritou je Pán Ježíš Kristus, nový zákonodárce, který nahradil Mojžíše. Svou vůli a autoritu vyjadřuje ve svém slově: v dokumentech Nového zákona inspirovaných Duchem svatým. Právě to má Pavel na mysli v Efezským 2:19-20. John Stott tento text jasně pochopil a přesně vystihl jeho smysl.

Nesnažím se tvrdit, že ve starozákonních Písmech jsou vydány pouze zákony, které upravují chování při obřadech a v občanských sporech. Netvrdím ani, že by principům, na nichž jsou tyto jiné zákony založeny, nemělo podléhat mravní jednání všech lidí ve všech dobách. Souhlasím také s tím, že zákony, které se jednoznačně omezují na řízení obřadů či občanských aktivit v rámci izraelské teokracie, byly v Kristu odstraněny. To je příliš očividné, než aby to někdo mohl popírat.

To je ovšem něco docela jiného než (1) udělat si zřetelně vymezené seznamy či konkrétní zákoníky, (2) nazvat jeden z nich „Mravní zákon“, druhý „Obřadní zákon“ a další „Občanský zákon“, a (3) pak si jeden z těchto seznamů nechat a druhé dva zrušit. Písmo žádný takový

přístup k definici mravnosti nezná, ať jde o Židy pod starou smlouvou, nebo o dnešní křesťany pod Novou smlouvou. Jediným jasně vymezeným seznamem, který byl písemně kodifikován, byla „slova smlouvy“, čili desatero přikázání, a tento „soupis ustanovení“ (NBK) byl v Kristu jakožto smluvní dokument přibit „ke křížů“ (Koloským 2:14).

Opět zdůrazňuji, že naše stanovisko říká, že desatero přikázání je zrušeno pouze v tom smyslu, ve kterém je chápeme jako smluvní dokument. Neučíme, že by přestaly platit obecné zásady vyjádřené v požadavcích jednotlivých přikázání. Principy, ze kterých přikázání vycházejí, ať je ve Starém zákoně najdeme kdekoliv, Pán Ježíš Kristus uchoval. Kristus skutečně upustil od některých pravidel, jimiž se řídily obřady; když byly tyto obřady zrušeny, nebylo už těchto pravidel zapotřebí. Příkladem je třeba právě přikázání o sabatu. Kristus také některá přikázání změnil v tom, že jejich požadavky zvedl ještě mnohem výše. To ilustruje například mojžíšovsky zákon o rozvodu. Kristus také doplnil určité nové zákony, které se slučují pouze s milostí a které jsou v rozporu s Mojžíšovým zákonem. Proto nemohl Mojžíš nikdy napsat Kázání na hoře.

Kdykoli jsou Pavlova slova v Efezským 2:20 přehlížena nebo bagatelizována a Mojžíšovi se dostává rovnocenného (což v praxi znamená nadřazeného) postavení co do autority nad bohoslužbou a svědomím jednotlivých křesťanů nebo celé církve, tam dochází k jednoznačnému popření jedinečné a konečné autority Ježíše Krista jako Pána církve.

Všechno, co Starý zákon ohledně církve předvídal a vyhlížel, je již naplněno nebo naplňováno v osobě a díle Ježíše Krista. Nový národ, pravý Boží příbytek či chrám, skutečný Boží dům, královské kněžstvo, nové postavení synů, dar Ducha synovství – to všechno je nyní skutečností. A to je možné jen díky novému základu, který položila Nová smlouva. Všechny jmenované věci, včetně

30 ZÁPAS O DUŠI

ně Nové smlouvy samotné, jsou definovány a zprostředkovány jen Kristovým postavením Pána, které v jeho slově – v Písmech Nové smlouvy – vyhláší jeho Duch. Dokud tento posun od staré autority Mojžíšovy k nové autoritě Kristově nevidíme, nerozpoznáváme a srozumitelně nevysvětlujeme, potud popíráme, byť nevědomky, že Kristus je Pánem jakožto nový zákonodárce pro život a bohoslužbu církve. Když odmítáme uznat, že nová stavba je opravdu jedinečná a zcela nová (Efezským 2:11-22), a jednáme, jako by se žádná skutečně nová stavba nestavěla, odmítáme ten nejdůležitější základní kámen. V podstatě popíráme, že novým základem, na němž stojí „nové stvoření“, je Ježíš Kristus sám.

Když je Izrael pokládán za přesný protějšek Kristova těla, musí se Mojžíš stát stejně velkým zákonodárcem jako Kristus; a nejen to: Mojžíš se ve skutečnosti musí stát největším zákonodárcem a Kristus nanejvýš jeho největším vykladačem, protože Mojžíš přišel první. Pokud nebudeme církev, tedy Kristovo tělo, vnímat jako zcela „nového člověka“ (Efezským 2:15), jako zbrusu „nové stvoření“ (2. Korintským 5:17), které bylo až do letnic něčím neznámým, bude z toho vždy vyplývat, že jako nového zákonodárce Krista neuznáváme. Kristus pro nás bude pouze poslušným Mojžíšovým učedníkem, strážcem Mojžíšova zákona, ale netroufne si být zákonodárcem na vlastní pěst. Při nejlepším bude posledním a největším z rabinů. Podle takové teologie bychom měli Kázání na hoře nazývat „Ježíšův Talmud“, protože v něm jenom vykládá Mojžíše a nejedná jako zákonodárce v plném slova smyslu.

Klíčová otázka, kterou se v této knize zabýváme, zní: „V čem vidí nesmírný význam desatera přikázání čili kamených desek pisatelé biblických knih?“ Jsou desky smlouvy Božím neměnným mravním zákonem, a tedy souborem pravidel pro život křesťana? Pokud na tuto otázku necháme odpovídat Písmo samotné, dostaneme odpověď:

Desatero přikázání je souborem základních podmínek staré smlouvy, kterou Bůh uzavřel s Izraelem na Sínaji.

Bible nás nikdy nevede k tomu, abychom si na tuto otázku odpověděli takto:

Desky smlouvy jsou Boží neměnný mravní zákon.

Naše kréda po nás takovou odpověď možná vyžadují, ale Písmo nám to nedovolí.

Pokud se diskuze přesune od desek smlouvy čili desatera přikázání jako smluvního dokumentu ke kterékoli jednotlivé konkrétní povinnosti, kterou slova smlouvy přikazují, měla by se příslušně změnit i naše otázka. Potom budeme mluvit o něčem úplně jiném. Otázka pak bude muset znít:

Je desatero přikázání, čili kamenné desky, jak byly vydány na Sínaji, tím nejúplnějším vyjádřením Božího mravního charakteru, které kdy bylo zjeveno, a je tedy naprosto dostatečnou normou pro to, jak by měli žít dnešní křesťané?

Na to bychom měli odpovědět: „Naprosťto ne!“ Desky smlouvy, čili desatero přikázání, nejsou tím nejúplnějším vyjádřením Božího charakteru, které kdy bylo zjeveno, a rozhodně nejsou dostatečnou normou pro život dnešních křesťanů, protože ti žijí pod milostí. Jak jsem už řekl:

Desatero přikázání, jak je vykládají a uplatňují náš Pán a jeho apoštolové, je životně důležitou součástí pravidel pro život dnešních křesťanů.

To je ovšem něco docela jiného než prohlásit:

Desky smlouvy dané Izraeli jsou souborem pravidel pro život dnešních křesťanů.

Když tvrdíme, že kamenné desky jsou jen matným stínem v porovnání s Kristovými slovy v Kázání na hoře, nechceme tím ani v nejmenším zlehčovat Mojžíše – o nic víc, než bychom zlehčovali Árona, když tvrdíme, že on a jeho služba skončily, protože Kristus je veleknězem místo Árona. Jestli trváme na tom, že budeme

věřící posílat zpět za Mojžíšem, aby přijali jeho službu, proč je také neposlat zpátky za Áronem, aby přijali jeho službu? Copak Kristus nenaplnil právě tak proroctví o novém prorokovi, který bude povolán, aby nahradil Mojžíše (5. Mojžíšova 18:15-19), jako proroctví o ustanovení nového kněžství, které nahradí kněžství Áronovo?

Když se zabýváme jednotlivými příkázáními zapsanými na deskách smlouvy nezávisle na úloze, kterou ve smlouvě plní, stojí každé z nich výhradně na tom, jak je vykládají a uplatňují Kristus a jeho apoštolové. Některá příkázání zůstávají v platnosti přesně ve stejné podobě, v jaké byly vydány na Sínaji; jiná jsou pozměněna či pozvednuta na vyšší úroveň; jedno je zrušeno, nebo přinejmenším zcela převedeno do duchovní oblasti; a jiná jsou přehodnocena a rozšířena. Věřím, že náš Pán má plné právo provést kteroukoli z těchto změn. Mám Mojžíše rád a uznávám jeho velikost, ale Krista miluji daleko víc a jsem přesvědčen, že je mnohem větší. Kamenné desky opravdu byly tím nejpřísnějším mravním kodexem, který byl do té doby kdy vydán, ale Kázání na hoře představuje mravní kodex mnohem vyšší a náročnější než kamenné desky. Písma staré smlouvy musí být vykládána Písmy Nové smlouvy; slovníček pojmů, ve kterém najdeme definici skutečné svatosti pro dnešní Boží dítě, musíme hledat na konci Knihy, ne na začátku.

Desatero příkázání obsahuje značné množství neměnného zákona, kterému podléhá mravní jednání, a který je pro dnešní církve stejně závazný, jako byl pro Izraelce. Toto stanovisko ovšem není totožné s názorem, který desky smlouvy ztotožňuje s takzvaným „věčným mravním zákonem“. Odmítám skálopevné přesvědčení některých teologů, že kamenné desky – jako celek a v té podobě, jak byly vydány na Sínaji – jsou „Tím nejvyšším mravním zákonem, který byl kdy vydán“, a že jsou tedy, „pokud jsou správně chápány, naprosto dostatečné jako soubor pravidel pro život dnešního

křesťana“. Takováto teologie jim brání přijmout jasný fakt, že desatero příkázání je svébytný smluvní dokument, jímž je ustanoven Izrael jako národ.

Vím, že to může vypadat jako přehnané zjednodušení, ale tak to není! Je to stejně jasné jako doktrína o ospravedlnění milostí – pokud vyjdeme od Písma samotného a dovolíme slovům a větám, aby znamenaly přesně to, co říkají. Proč se křesťané odmítají dívat na desatero příkázání jako na svébytný smluvní dokument, když Písmo mluví tak jasně? Jak mohou popírat zřejmou skutečnost, že kamenné desky jsou hlavní součástí dokumentu „staré smlouvy“, která byla uzavřena s Izraelem a zrušena v Kristu?

Před několika lety jsem se zúčastnil jedné konference v Nové Anglii a přednesl jsem tam kázání, v němž jsem ukázal, že hlavním účelem kamenných desek bylo usvědčit hříšníky z hříchu a připravit je na příchod milosti. Jeden mladý muž vystoupil s námitkou a řekl: „Souhlasím, že je to jeden z účelů zákona, ale ne ten hlavní.“ Potom vysvětloval, že desatero příkázání bylo dáno vykoupenému lidu jako „dozorce“ a mělo za úkol chránit evangelium a zabránit lidem, aby zbloudili na cestu hříchu a modloslužby. Když jsem se ho zeptal, zda jsem ve svém kázání podložil tuto myšlenku biblickými verši, odpověděl: „Ano, ale neukázal jste z Písma, co bylo hlavním účelem zákona.“ Na to jsem řekl: „Ukažte mi vy oddíly Písma, které dokazují to, co se pokoušíte tvrdit a co podle vás v mém kázání chybělo.“ Po několika dlouhých minutách hlubokého přemýšlení se mládenec usmál a řekl: „Proč tak dogmaticky hájím něco, o čem se v Bibli nemluví ani v jednom verši?“ Potom jsem s ním probíral některé z výše uvedených postřehů o úloze kamenných desek jako dokumentu právně závazné smlouvy. Nakonec se podívil: „Jak to, že jsem nikdy předtím nepřemýšlel o desateru příkázání ani jako o smluvním dokumentu, natož o dokumentu právně závazné smlouvy?“ O něco dříve přiznal, že

32 ZÁPAS O DUŠI

si právě vyloučil čtyři nahrávky na téma smluv a že přečetl několik knih o správném vztahu mezi zákonem a evangeliem. Vztah jsem odolat a poznamenal jsem: „Možná by se na to dalo odpovědět, že je to tím, že čteš moc knih a posloucháš moc kazet a málo čteš Bibli.“ Znovu se usmál: „To by mohlo být ono.“

Pojmy „mravní“, „obřadní“ a „občanský zákoník“ nepocházejí z četby Písma. Je to literární prostředek, který se užíváním dostal na úroveň biblických pojmů. Představu kategorií zákona je třeba nahradit pravdou, že základem, který v daném období určuje mravnost a svatost jednotlivce, je smlouva, které tento jedinec v tomto období podléhá. Dnešní křesťané dostali stejný příkaz, jaký dal Bůh už Izraeli:

- ◆ ... *buďte svatí, neboť já jsem svatý. Když nás Petr vybízí, abychom byli svatí (1. Petrův 1:15-16),*

cituje ze Starého zákona (3. Mojžíšova 11:44-45; 19:2; 20:7 aj.). K uposlechnutí Petrova příkazu je ovšem nutno naplnit zásadně jiné požadavky než ty, které totéž přikázání zahrnovalo ve staré smlouvě. Nevidíme-li tento rozdíl, nejsme schopni vidět správný vztah mezi zákony staré smlouvy a životem dnešního věřícího.

Je vyloučeno, abychom pochopili, jak mohl David s Božím výslovným souhlasem a požehnáním vstoupit do polygamiálního manželského svazku s Batšebou, dokud nepochopíme změnu ve smyslu příkazu „Svatí buďte, neboť já jsem svatý“, když je vydán v Nové smlouvě. Podle staré smlouvy mohl být David v Božích očích svatý, i když žil v mnohoženství, ale dnešní věřící podléhající Nové smlouvě totéž udělat nemůže. Za staré smlouvy polygamie neznamenal porušení sedmého přikázání („Nesesmilniš“ – 2. Mojžíšova 20:14; 5. Mojžíšova 5:18); je však porušením nového a vyššího mravního zákona, který vydal Kristus církvi v rámci Nové smlouvy (Matouš 19:1-9). Buď Nová smlouva definici smilstva změnila, nebo David prožil celý život v mnohonásobném smilstvu.

Všichni bychom označili zákon zakazující požívání masa nečistých zvířat (3. Mojžíšova 11:44-46) za zákon „obřadní“ povahy a umístili bychom jej na „seznam obřadních zákonů“. Podobně bychom jistě byli nuceni zařadit úctu k rodičům (3. Mojžíšova 19:2-3) na „seznam mravních zákonů“. Duch svatý však ve staré smlouvě klade oba zákony na jeden seznam. Toto míšení zákonů je ještě názornější ve 3. Mojžíšově 19:18-19. V těchto dvou verších se setkává jedno ze dvou nejvyšších „mravních“ přikázání v celém Písmu („budeš milovat svého bližního jako sebe samého“), na nichž podle Ježíše (Matouš 22:37-40) spočívá všechno, čím je člověk Bohu povinován, s „obřadními“ předpisy ohledně chovu zvířat, pěstování plodin a odívání.

Všimněte si:

- ◆ *Nebudeš se smítít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale **budeš milovat svého bližního jako sebe samého**. Já jsem Hospodin. Dbejte na má nařízení. Když budeš připouštět dobytek, nesmíš křížit dvojí druh. Své pole nebudeš osívat dvojím druhem semene. Nebudeš nosit šaty utkané z dvojího druhu vláken. (3. Mojžíšova 19:18-19)*

V těchto verších ze 3. Mojžíšovy vkládá Duch svatý druhé největší „mravní“ přikázání z celého Písma přímo mezi zákony, které nelze označit jinak než jako obřadní. Uvědomoval si Ježíš, když vytáhl jednu větu ze souvětí ve 3. Mojžíšově 19:18 a udělal z ní druhé největší přikázání v celém Božím slově, jaký je její bezprostřední kontext? Ježíš evidentně nepovažoval desatero přikázání za nejvyšší mravní normu, která kdy byla vydána. Text, ze kterého cituje, ničím nenaznačuje, že přikázání ve verši 18 je velké „mravní“ přikázání, zatímco okolní zákony jsou pouze „obřadní“. Ani v něm nebudeme sebedemní varování, že se Bůh chystá vydat sverchovaně závažný příkaz. První i druhé „největší přikázání“ vypadají ve svém původním kontextu téměř jako poznámky mimochodem. Teprve když 3. Mojžíšovu 19:18 použije Kristus tak, jak

to dělá v Matoušovi 22, stane se tato věta druhým ze dvou „největších přikázání“, na nichž spočívá veškerý ostatní zákon včetně desatera přikázání. „Shrnutím“ desatera přikázání nejsou 5. Mojžíšova 6:5 a 3. Mojžíšova 19:18. Právě naopak!

Podívejme se do 3. Mojžíšovy 19 na kontext „druhého největšího přikázání“:

◆ *Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Mluv k celé pospolitosti Izraelců a řekni jim: Budte svatí, neboť já Hospodin, váš Bůh, jsem svatý. Každý měj v úctě svou matku a svého otce. Dbejte na mé dny odpočinku. Já jsem Hospodin, váš Bůh. ... Nebudeš se mstít synům svého lidu a nezanevřeš na ně, ale budeš milovat svého bližního jako sebe samého. Já jsem Hospodin. Dbejte na má nařízení. Když budeš připouštět dobytek, nesmíš křížit dvojit druh. Svě pole nebudeš osívat dvojit druhem semene. Nebudeš nosit šaty utkané z dvojitých vláken. ... Nebudete jíst maso s krví, nebudete se obírat hadačstvím ani věštěním. Nebudete si přistihovat na hlavě vlasy dokola, nezohavíš si okraj plnovousu. Nebudete svá těla zjizvovat pro mrtvého ani si dělat nějaké tetování. Já jsem Hospodin. Nezneuctíš svou dceru tím, že bys ji učinil nevěstkou, aby země nepropadla smilstvu a nebyla naplněna mrzkostí. Dbejte na mé dny odpočinku a mějte v úctě mou svatyni. Já jsem Hospodin.*

(3. Mojžíšova 19:1-3, 18-19, 26-30)

Ani náš Spasitel, ani Mojžíš nezařazovali jednotlivé zákony zaznamenané ve 3. Mojžíšově 19 na několik různých seznamů. Kapitola začíná výzvou „budte svatí, neboť já jsem svatý“ (19:2), kterou Petr dává i křesťanům (1. list Petřův 1:15-16). Uvedené verše ze 3. Mojžíšovy 19 mluví o úctě k rodičům, o dodržování sabatu, o lásce k bližnímu („druhého největšího přikázání“), a vzápětí pokračují zákazem směšování osiva, míšení tkanin a mezidruhového křížení hospodářských zvířat.

Nelze přehlédnout, že některé z těchto zákonů jsou svou povahou zásadně odlišné od jiných. Stejně nemožné je rozdělit tyto verše na seznam „mravních“ a seznam „obřadních“ zákonů. Když ovšem tento zřejmý fakt uznáme, musíme buď (1) popřít, že 3. Mojžíšova 19:18 je, jak říká Kristus, druhým nejvyšším „mravním“ přikázáním v Bibli, nebo musíme (2) připustit, že ze zákonů ve 3. Mojžíšově 19 se nedá udělat seznam „mravních“ a seznam „obřadních“ zákonů. Učí tento oddíl, že druhé nejvyšší „mravní“ přikázání v Písmu („budeš milovat svého bližního jako sebe samého“) ve verši 19:18 patří na stejný seznam jako instrukce pro výrobu oděvů, chov dobytka a setbu obilí v bezprostředně následujícím verši 19:19? Sprýmuje snad Duch svatý ve 3. Mojžíšově 19, anebo nám ukazuje, jak naprosto marné a nesprávné je uvažovat v pojmech jako seznam „mravních“ a seznam „obřadních“ zákonů?

Je ohromující, že vůbec někdo může číst 3. Mojžíšovu 19:26 (kde je zakázána konzumace krve a provozování čarodějnictví), potom následující verš 19:27 (kde se mluví o tom, jak si člověk nemá stříhat vlasy a vousy), a přitom se domnívat, že zákony staré smlouvy lze rozřadit na seznamy „občanských“, „obřadních“ a „mravních“ přikázání. Všechna přikázání ze 3. Mojžíšovy 19 byla pro Izraelce stejně důležitá a stejně závazná. Izraelce, který se snažil poslouchat Boha a „být svatý“ měl vůči Bohu povinnost přikládat svému stravování a účesu stejnou důležitost jako tomu, jak se chová k rodičům, zda dodržuje sabat nebo zda miluje svého bližního. Zákony, které zakazují tetování, najdeme hned vedle zákonů, které zakazují udělat z vlastní dcery prostitutku, aniž by mezi nimi byl nějaký rozpoznatelný rozdíl co do důležitosti.

Izraelci podléhající zákonu ve 3. Mojžíšově 19 neměli naprosto žádnou šanci přijít na to, že přikázání „budeš milovat svého bližního jako sebe samého“ (19:18) je „druhou nejvyšší „mravní“ povinností“, kterou by měli plnit. Tento text

34 ZÁPAS O DUŠI

mu nepřisuzuje o nic vyšší význam než přikázáním, která Izraelce učí, jak mají správně osívat pole. Dnes nic podobného ani zdaleka neplatí: podle Nové smlouvy je právě mezi těmito věcmi co do jejich důležitosti ohromný rozdíl. Jinými slovy: to, jak žil Izraelce, když se snažil uposlechnout přikázání „*budte svatí*“ (3. Mojžíšova 19:2), se v mnoha ohledech lišilo od toho, jak dnes žije křesťan, když poslouchá totéž přikázání (1. list Petřův 1:15-16). Povinnost být svatý je pro křesťany stejně klíčová, jako byla pro Izraelce, ale způsoby, jakými tuto povinnost plní, jsou zásadně rozdílné. Tento rozdíl však rozhodně nezjistíme nepodloženým vytvářením sbírek „občanského zákona“, „mravního zákona“ a „obřadního zákona“.

Netvrdím, že neexistují jednotlivá přikázání, která jsou svou samotnou povahou „mravní“. Třeba 3. Mojžíšova 19:18 takovým přikázáním jistě je. Věříme také, že některá jiná přikázání jsou svou povahou „obřadní“ či „občanská“, příkladem je hned následující verš, 3. Mojžíšova 19:19. Tvrdím však, že ani Mojžíš, ani Kristus, ani nikdo jiný v celém Písmu nikdy nevytvářel seznamy zákonů jednotlivých druhů a nepoužíval takové seznamy jako základ pro mravní versus obřadní či občanské chování.

Shrňme si, co bylo řečeno:

Za první: Mezi konkrétními pravidly, kterými se řídil Izraelce a kterými se řídí křesťan, když se snaží uposlechnout přikázání „*budte svatí, neboť já jsem svatý*“ (3. Mojžíšova 19:2; 1. list Petřův 1:15-16), je propastný rozdíl. To se ukáže už při tom nejpovrchnějším porovnání obsahu 1. listu Petrova a 3. Mojžíšovy 19.

Za druhé: Odpověď na otázku, v čem tento rozdíl spočívá, nenajdeme pomocí vytváření „seznamů“ různých druhů zákonů, které je zcela nepodložené. To prostě není možné. Žádný z autorů biblických knih – ať starozákonních, či novozákonních – se o takové metodě ani náznakem nezmiňuje.

Za třetí: Naše povinnosti vůči Bohu definují zákony právě té smlouvy, jejíž působnosti podléháme. Starou smlouvu doprovází řada nejrůznějších zákonů vydaných během doby prostřednictvím proroků. Ty všechny tvoří rovnocennou součást „Mojžíšova zákona“ a jsou tedy pro Izraelce, občana izraelské teokracie, všechny stejně závazné. Novou smlouvu doprovázejí nové a vyšší zákony vydané Kristem a jeho apoštoly a tyto zákony jsou všechny závazné pro křesťana, protože je občanem Kristova království. V Nové smlouvě již zákony izraelské teokracie neplatí.

Za čtvrté: Přikázání „*budte svatí, neboť já jsem svatý*“ (3. Mojžíšova 19:2; 1. list Petřův 1:15-16) je v obou smlouvách stejné. Ovšem konkrétní zákony, které člověk musí dodržovat, aby byl svatý, stejné nejsou. V mnoha případech je povinnost totožná, ale jsou také případy, kdy je radikálně odlišná.

Za páté: Cokoli, co je svou povahou „mravní“ už ze své podstaty, je mravní vždy. Ani Bůh sám totiž nemůže činit, který je nemravný, prohlásit za mravní. Nemůžeme si ovšem dovolit pokoušet se bez jakéhokoli základu posuzovat, co do této kategorie spadá a co ne. Posloucháme všechny Boží zákony, které nám nařizují poslouchat, a to prostě proto, že to řekl. Bůh si může (a také to udělal) vybrat zákon, kterým se řídí určitý obřad, a prohlásit dodržování tohoto zákona za otázku života a smrti. To platí jak o sabatu, tak o obřizce, když je Bůh prohlásí za smluvní znamení. Porušit kterýkoli z těchto „obřadních“ zákonů pro Žida znamenalo dopustit se těžkého „mravního“ hříchu, prostě proto, že to byly hříchy proti smluvním znaméním (2. Mojžíšova 4:24-26; 4. Mojžíšova 15:32-36). Dotknout se mrtvého těla nebylo ze své podstaty „nemravné“, ale přesto to byl za staré smlouvy velký hřích. Byla to pro Izraelce „mravní neposlušnost“, když si dal krevetový salát? Byla konzumace vepřového „nemravná“ (?) a změnil ji Bůh po Kristově příchodu na „mravně přijatelnou“? Takové obtížné otázky vzi-

kají v důsledku snahy třídit přikázání podle jejich druhu.

Dokud nevidíme onen historický přesun od autority Mojžíšovy k naprosté a konečné autoritě Kristově, nepochopili jsme poselství Nového zákona. Křesťané nepodléhají Mojžíšově zákonodárné autoritě. Podléhají autoritě Ježíše Krista jako nového zákonodárce. Křesťané nepodléhají staré smlouvě a neurčují podle ní své absolutní mravní normy – o nic víc, než podle ní určují svůj jídelníček. Podléhají Nové smlouvě a ta určuje všechny prvky jejich života a bohoslužby buď jednoznačným pokynem, nebo osobní aplikací určitého principu. Tyto principy budou často duchovní aplikací nějakého zákona ze staré smlouvy. Příkladem může být třeba Pavlovo použití 5. Mojžíšovy 25:4:

- ◆ *V Mojžíšově zákoně je přece psáno: „Nedáš náhubek dobytčeti, když mlátí obilí.“ Má tu Bůh na mysli dobytek? Není to řečeno spíše pro nás? ... (1. Korintským 9:9-10)*

To je názorná ukázka toho, jak věřící používá Písma staré smlouvy. Křesťané nejsou v žádném případě bez zákona. Podléhají vyšším zákonům a mají větší povinnost být svatí – kvůli Golgotě. Rozdíl mezi svatostí jednoho a svatostí druhého spočívá jak v konkrétních přikázáních, která poslouchají, tak v motivech, proč to dělají. To v žádném případě neznamená, že stará smlouva nevyžadovala kromě pouhého vnějšího přizpůsobení také poslušnost v srdci. Znamená to, že milost – ze své nejvlastnější povahy a díky kříži – od znovuzrozeného lidu může vyžadovat a také vyžaduje více, než kdy mohl vyžadovat dokonce i „dobrý, spravedlivý a svatý“ zákon.

Možná bude prospěšné ozřejmit to, co jsem právě řekl, pomocí ilustrace. Anglické kolonie v Americe podléhaly ústavě a zákonům Anglie až do roku 1776, kdy se sjednotily pod společnou ústavou a staly se z nich Spojené státy americké. Od této chvíle podléhají „novým pravidlům“. Zákony a ústava Anglie už nad žádným Američanem v USA

nemají žádnou právní moc. Anglické zákony jako takové pro naši zemi naprosto přestaly platit. K žádnému z anglických zákonů se v žádné věci nelze odvolávat jako ke konečné autoritě. Amerika se ocitla pod pravomocí nového ústavního dokumentu či smlouvy. Naprostou a konečnou autoritou se pro každého Američana stala Ústava Spojených států. Přesně stejný je vztah mezi deskami smlouvy vydanými Izraeli a Novou smlouvou vydanou církví. Základ, na němž stála a jímž se řídila izraelská teokracie, už pro církev neplatí.

Jistěže tvůrci americké ústavy pečlivě zvážili použití řady anglických zákonů, když tvořili zákony nové. Jenže o to nejde. Tím podstatným je změna, kterou v životě Ameriky způsobil přechod od anglického zákona k zákonu Spojených států. Tato změna je naprostá a úplná, bez ohledu na to, kolik zákonů je nových, kolik stejných, kolik změněných a kolik zrušených. Přesně to má Bible na mysli, když staví do kontrastu právně závaznou smlouvu, již podléhal Izrael, a milostivou smlouvu, již podléhá církev.

Musíme zkrátka skončit s tím, jak se snažíme a naopak necháváme nacytat na otázky, které nejsou biblické, ale čistě teologické, a pak se podle toho, kdo odpoví prostě „ano“ a kdo „ne“, navzájem označujeme buď jako antinomiány (ty kdo nepovažují Boží mravní řád za důležitý), nebo jako zákoníky. Právě tento způsob uvažování nás uzavírá do lidmi vytvořených systémů, které jsou nadřazovány Božímu slovu. Tento přístup věřící nutí rozdělovat se do nepřátelských táborů prostě jen podle toho, jak odpovědí na nějaký chyták.

Je hříchem proti Bohu a jeho církvi označovat křesťana jako antinomiána jen proto, že podle jeho přesvědčení je sabat obřadní znamením smlouvy zákona a ne „věčný a neměnný mravní zákon“. To platí dvojnásob, pokud obviněný tvrdí a jasně učí, že Ježíš zbylých devět přikázání znovu vyhlásil, takže jsou pro křesťana stejně mravně závazná, jako byla pro Žida. Takový člověk je přinejhorším

36 ZÁPAS O DUŠI

jen z jedné desetiny antinomián a z devíti desetin „nomián“, který zákon ctí a miluje.

Stejně hříšné je označovat někoho za „zákoníka“ jen proto, že věří ve všech deset přikázání, tak jak jsou zapsána na kamenných deskách, a snaží se je poslouchat. To platí dvojnásob, pokud obviněný tvrdí a jasně učí, že touto poslušností není ani spasen, ani si své spasení neudrzuje. Poslouchat to, o čem jsme upřímně přesvědčeni, že je to Boží vůle zjevená výslovně v objektivně daných přikázáních, není zákonictví! Je to důkaz svatého srdce! Někteří z nejzbožnějších lidí, které znám, upřímně věří, že sabat je mravní přikázání závazné pro dnešní křesťany. Hluboce si jich vážím a nepřipustil bych, aby někdo jen naznačoval, že jsou to zákoníci. Souhlasím, že nerozeznání toho, které zákony nám Bůh ukládá dodržovat, může vést k zákonickému způsobu života; to ovšem vůbec není nevyhnutelné. Problém ovšem v tom případě spočívá v nepochopení pravdy Božího slova a ne v zákonickém srdci. Přesně tímhle problémem se zabývá Pavel v 1. Korintským 8-10 a v Římanům 14. Všimněte si, že slabšího bratra neoznačuje jako zákoníka ani silnějšího jako antinomiána.

Shrnutí

Biblický význam kamenných desek spočívá v tom, že jsou dokumentem smlouvy, v níž bylo zakotveno postavení Izraele jako národa. V Nové smlouvě musí o trvání nebo zrušení jednotlivých zákonů z tohoto smluvního dokumentu rozhodnout Kristus. Některé povinnosti jsou v obou smlouvách vyjádřeny doslova stejně, ale přesto jsou v každé smlouvě definovány jinak. Některé příkazy jsou ze staré smlouvy převzaty beze změny a některé jsou změněny. Postavení církve jako svatého národa spočívá na základě Kristova díla smíření. Kristus je naplněním každého náznaku a předobrazu. Život a bohoslužba Božího lidu Nové smlouvy jsou postaveny na Písmech Nové smlouvy, vydaných prostřednictvím

apoštolů a proroků. Církev je povinna zachovávat přikázání, která jí dal její nový zákonodárce Ježíš Kristus, v té podobě, v jaké je vydal. Přestaňme hřešit proti svým bratřím tím, že se pomocí svých teologických systémů navzájem označujeme nálepkami „antinomián“ nebo „zákoník“. Položme si místo toho otázku: „Souhlasí můj postoj vůči mému bratru s Pavlovou výzvou a požehnáním Galatským?“

◆ *Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž je pro mne svět ukřižován a já pro svět. Neboť nezáleží na obřezanosti ani neobřezanosti, nýbrž jen na novém stvoření. A všem, kdo se budou řídit tímto pravidlem, Izraeli Božímu, pokoj a slítování. (Galatským 6:14-16)*

Naplňme tedy zjevnou Boží vůli, abychom se navzájem milovali vroucně a celým srdcem (1. list Petřův 1:22), my všichni, kdo se nechlubíme ničím jiným než Ježíšem Kristem, tím ukřižovaným, a kdo upřímně žijeme podle pravidel jednání, v nichž je jasně zjevena Boží vůle pro jeho vykoupenou církev.

– Kamenné desky, John G. Raisinger,
Historie vykoupení –

Ukázka je z publikace řady Teologie do kapsy, kterou pro vás připravuje redakce ZODu. Pokud vás toto téma zaujalo, objednejte si předběžně u nás celou knížku.

POUTNÍ PÍSEŇ

◆ *Žalm 134,1: Dobrořečte Hospodinu, všichni Hospodinovi služebníci, kteří stojíte v Hospodinově domě za nočního času.*

V žalmu je 2x řečeno, že **máme dobrořečit a zehnat Hospodinu**. Dobrořečení je opakem zlořečení či zlehčování. Je to prosba, přání, aby se rozmnožilo to dobré, co pochází od Pána Boha. Zehnatí patřilo ke každé bohoslužbě a výz-

namem se blíží k chválení. Jak můžeme dobrořečit Pánu, když jsme sami na jeho požehnaní závislí? Je to tajemství, do něhož můžeme vstoupit jen vírou:

- ◆ ... *abychom poznali, co nám Bůh daroval. O tom i mluvíme ne tak, jak nás naučila lidská moudrost, ale jak nás naučil Duch, a duchovní věci vykládáme slovy Ducha. Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem. (1K 2:13-14)*

Spontánně a vděčně žehnáme, chválíme Hospodina, protože jsme jím požehnaní. Opravdová bohoslužba spočívá v tom, že se v nás ozývá to, co do nás Pán Bůh vložil. Vracíme to, co jsme dostali. Říkáme to, co nám řekl sám Bůh. Vyslovujeme to, jak nám Duch svatý dává promlouvat. Reagujeme na Boží působení v našem duchu.

Pokud je náš život založen pouze na vlastní spravedlnosti, na vlastním výkonu, nemůžeme Pánu Bohu opravdově dobrořečit. Proto mají s uctíváním někteří věřící problémy. Cítí se nesví, když jiní Pána Boha ze srdce chválí. Pokud jsme se nenaučili duchem komunikovat s Bohem, pokud se v srdci skrze modlitbu nespojujeme s Bohem, pak nerozumíme tomu, co to znamená chválit Boha.

Stát za nočního času. Služebníci stojí v domě Hospodinově v noci. Stát (v pozoru) znamená připravenost vyplnit rozkaz. Noc byla symbolem strachu a smrti. Noc je ta část 24hodinového cyklu, kdy vládne temnota. Noc byla symbolem ohrožení zlymí mocnostmi. Ale i v noci Bůh mluví s člověkem a zjevuje mu svou vůli (Samuel).

Naše dobrořečení Pánu Bohu není závislé na tom, co se děje mimo nás. Vychází z toho, co se děje v nás uvnitř. Vně může být tma, ale uvnitř budeme dobrořečit Bohu. Okolo nás mohou zuřit bouře, ale uvnitř je Pán. Venku může být nepokoj a zmatek, ale uvnitř prožíváme smíření a radost. Kolem bude noc, ale uvnitř bude světlo. Můžeme se pohybovat uprostřed nejhorších okolností, ale

uvnitř přebývá pokoj, který přijímáme vírou. Je to o odevzdání se do dobrých Božích rukou.

Bůh ve svých plánech zřídka mění okolnosti, většinou mění člověka. My se snažíme vzít věci do rukou a dobře je vyřešit. Ale Pán Bůh některé věci nedovolí vyřešit podle našich představ, protože nás chce změnit. Bůh působí změny každého z nás uprostřed zmatků tohoto světa. Někteří se usilovně modlí, aby se změnili ti druzí. Pokud se upřímně modlíme, můžeme počítat s tím, že se něco změní v nás. Nakonec se naučíme s tímto problémem nebo s tím člověkem žít a vycházet. Může se stát, že se za našeho života nic nestane. Pán Bůh nemusí měnit ostatní. On chce měnit nás, abychom měli vliv na své okolí vnitřní silou, kterou nám Bůh z milosti daruje. Naučíme se přijímat i ty problémy, které by nás bez Boží pomoci ničily. Budeme mít nadhled a moc, která se lidí bude dotýkat, aniž o to budeme usilovat, aniž si to budeme uvědomovat.

Láska k bližnímu znamená smířit se s jeho nedostatky. Láska znamená, že budeme snášet chyby druhých. Láska se nesnaží nátlakem druhého změnit a předělat. Jestli máme někoho doopravdy rádi, tak jeho chyby a nedostatky unese-me. Krásná atmosféra a harmonie mezi lidmi nevzniká tak, že jeden druhému stále něco vyčítáme, ale když jeden pro druhého uděláme něco dobrého.

Žijeme-li z víry, budeme myslet především na Ježíše Krista. Teprve potom budeme mít vliv na své okolí skrze vnitřní sílu Ducha svatého, který v nás přebývá. Varujme se toho, abychom vše brali do svých rukou. Nezkoušejme to vlastními silami. Nebudme horliví ve své moudrosti. Modleme se, vydejme se Bohu. Pak se mohou dít i takové věci, jako v prvotní církvi, když učenáckí řekli chromému: *Nemáme peníze, nemáme ti co dát, ale ve jménu Ježíše vstaň a chod!*

Pokud se nás Bůh dotkne a prožijeme jeho vysvobození a zmocnění, můžeme pozvedat ruce k Bohu a žehnat Bohu i v noci.

38 ZÁPAS O DUŠI

- ◆ *Pozvedejte ruce ke svatyni, dobrořečte Hospodinu! (Ž 134,2)*

Zvedání rukou bylo obvyklým doprovodem modlitby. Toto gesto vyjadřovalo očekávání na obdarování z nebe.

Služebníci (sluhové, otroci)

Služebník sám nerozhoduje, co bude dělat. O tom rozhoduje jeho pán. Pán Bůh nás stvořil, abychom svým životem k něčemu přispěli, abychom ze sebe něco dali a nejen brali. Máme své poslání, své místo, svou úlohu. Pán Bůh chce skrze nás jednat. Každý je povolán, aby sloužil. Někteří věřící říkají: Hledám společenství, které mi něco dá, kde budu přijímat a kde budu cítit zázemí a podporu. Je to Boží milost, pokud takové společenství najdeme, ale toto hledání bychom měli doplňovat ještě o jeden rozměr. Kde mohu sloužit já? Komu mohu sloužit? Kde mě nejvíce potřebují? Zraje-li duchovně ve víře, budeme se spíše ptát, kde můžeme sloužit a co můžeme dát. Jednou se Pán Bůh bude dívat nejen na to, co jsme vzali, ale také na to, co jsme dali:

- ◆ *Každý z nás tedy sám za sebe vydá počet Bohu. (Ř 14,12)*

Někteří služebníci chtějí dělat v Království Božím kariéru, vybírají si místo, kde budou víc vidět, aby mohli sklízet pochvalu a uznání, aby nad druhými vynikli. Chtějí být vidět tam, kde to „funguje“. To jsou neduchovní postoje. V tom se spíš skrývá ctižádost, a jak říká aforismus, „ctižádost je spíše otázkou žádosti než cti“. Je to někdy těžké prokouknout. Ctižádost žene služebníka na posty, kde sklídí více slávy. Ale to přece v Božím díle nemá žádnou cenu. Tam je to obráceně. Prvními budou nakonec ti poslední a ti největší jsou služebníky všech.

Nakonec by to mělo být tak, že když budeme mít před sebou dvě rovnocenné alternativy kde sloužit, vybereme si to, kde je to z lidského pohledu těžší, kde je to v našich očích horší, smutnější, kde jsou větší problémy, kde to není nijak slavné, kde to spíš nefunguje a kde je mnoho bolesti a zmatku. Stále jsou příležitosti ke službě – ve sboru i mimo něj.

Stačí otevřít oči, začít se ptát a hned uvidíme potřeby. Každá „malá“ služba je potřebná. Když Pán Ježíš uzdravil tchyni svého učedníka Petra, ona vstala a hned sloužila (Mat. 8,15). Jsme-li pozhánáni zdravím, silami a dalšími možnostmi, máme se stát díky těmto darům požehnaním pro druhé. Kdo sedí opodál jako divák, sám začne dřív nebo později strádat. Začne si nárokovat čím dál víc servisu, přijímat ho jako samozřejmost, a když se mu ho nedostane, bude se divit, jak je to možné.

Služba z vděčnosti. Nejsme Božími služebníky ze strachu nebo z pocitu viny. Nesloužíme proto, abychom si získali spásu. Nesloužíme ani z pocitu povinnosti, že musíme. Sloužíme z vděčnosti, že dal našemu životu smysl. Služba z vděčnosti je služba nadšená. Když děláme něco ze srdce, s nadšením, nemusí nás k tomu nikdo motivovat nebo vybízet. Rick Warren v knize Proč jsme vůbec tady? píše, že každý křesťan je podivuhodně utvořen tak, aby mohl jedinečným způsobem ovlivnit život kolem sebe. Je to kombinace pěti faktorů: duchovní dary, srdce, schopnosti, osobnost a zkušenosti.

Duchovní dary, jako třeba dar víry, mají sloužit k obohacení církve. Nikomu nemáme závidět jeho dar a po nikom nemůžeme chtít, aby měl stejný dar jako my.

Srdce shrnuje tužby, přání, zájmy, vnitřní podněty, sny a zaujetí – co člověk chce a co rád dělá. Srdce – to jsme my, tak jak nás Bůh utvořil. To, k čemu nás donutily okolnosti nebo k čemu nás donutili lidé, to ještě nemusí být ono. Někteří jsou celý život nešťastní, protože se nikdy nedostali k tomu, co jim leželo na srdci. To k čemu tíhne naše srdce, sen, který máme, v tom se často projevuje Boží vůle pro náš život. Měli bychom pozorně naslouchat tomu, co Bůh klade lidem na srdce, jaké mají tužby, ptát se jich na to – a umožnit jim to dělat.

Schopnosti jsou přirozené dary, s nimiž jsme se narodili. Někteří mají technické nadání, jiní mají umělecký

talent a další zase zručnost. Nikdo nemůže říct, že nemá co nabídnout. Každý něco umí a může. To je to jedinečné, co za nás nemůže udělat nikdo jiný. To je signálem toho, co po nás Bůh v životě chce.

Osobnost – každý je jiný. Jeden je introvert, druhý extrovert, někdo pracuje rád sám, jiný v týmu. Někdo je víc racionální, jiný pocitový. Někomu je bližší pevný řád a pravidla, jinému nezávislost a pružnost. To všechno bychom měli jeden u druhého respektovat a nesnažit se předělat a narušit osobnost druhého. Naše osobnost určí, jakým způsobem budeme využívat svá obdarování. Zkušenosti – ty také utvářejí naši službu. Rodina, škola, zaměstnání, zkušenosti s Bohem, utrpení. Nejvíce člověk roste jako Boží služebník skrze utrpení. Nejvíce nás formují zranění a bolest. Stáváme se vnímavějšími k utrpení lidí a lépe rozumíme zápasům těch, kterým pomáháme. Pročišťují se naše ambice a cíle. Jsme více závislí na Pánu Bohu a na jeho milosti. To, co nám v životě nejvíce ublížilo, je nejlepším vychovávatelem. To, co nám nejvíce vadilo a překáželo, je tou nejvyšší univerzitou. To, na co jsme se nejvíce zlobili, se stává naší službou. Tam jsme nejvíce dozráli. Služebník, který žije s Bohem, se učí přijímat, co On dává, a odevzdávat, co On bere. Před Pánem Bohem je všechno naprosto bezpečné. Nemusíme se snažit křečovitě, horečně „zachraňovat“ každou situaci, u sebe ani u druhých, není třeba vždy hledat překotně nějaké řešení. Není třeba vždycky okamžitě pomáhat lidem z nesnázi, všechno urovnávat a vyladovat. Někdy ve snaze vyřešit záležitosti každodenního života znemožníme lidem hledat nejdůležitější věc – úzký vztah s Pánem Bohem. Vždyť právě ty problémy Pán Bůh využívá k našemu růstu ke zralosti a k tomu, aby nás přitáhl k sobě.

Mají-li být naše těžké zkušenosti nám i lidem k užítku, je třeba být ochoten o nich mluvit. Když někdo nechce o svém bolestném zážitku mluvit, je to

znamení, že se této oblasti ještě nedotkla Boží milost. Čím více Boží milosti prožijeme a přijmeme, tím přirozeněji budeme o svých slabostech a těžkých chvílích hovořit. O to lépe budeme lidem sloužit. Lidé povzbudí mnohem více to, když hovoříme o svých slabostech a selháních, než když mluvíme o svých úspěších a silných stránkách. Zralý služebník rád přijímá svou slabost.

◆ *Hospodin ti žehnej ze Sijónu; on učinil nebesa i zemi. (Ž 134,3)*

O nic bychom neměli usilovat víc než o Boží požehnání. O Boží přízeň a laskavou péči.

◆ *Hospodinovo požehnání obohacuje a trápení s sebou nepřináší. (Př 10,22)*

◆

– Daniel Heczko, kazatel CB Dejvice –

23. TELEŽALM

Televizor je můj pastýř, nic mi nechybí. Doma si sedím a nikam nechodím. Můj zrak se pase na lákavých reklamách, v pohodě si užívám, nic užitečného nedělám. Denně vymývá mou hlavu. Vede po nejistých chodnicích seriály plnými nepravosti. I kdybych sledoval ty nejtemnější horory, nebudu se bát. Televizní hvězdy jsou vždy se mnou, jejich skandály a show mne rozveselují. Předstírá přede mne televizní program, nesmysly bohatě plní mou hlavu. Satelitní nabídka překypuje. Nevím, co mě bude provázet po všechny dny mého života, ale jedno vím určitě: dokud budu žít, dálkový ovladač z ruky nepustím.

Nepřítel počká třeba i čtyřicet let, pak v případě potřeby nastraží past.

– Joe Aldrich –

Obracíme se na vás s modlitbou, abyste přiložené starší číslo Zápasu o duši použili během letní dovolené pro své přátele a známé. Děkujeme.

NAPSALI JSTE NÁM

☒ Drazí v Kristu!

S lítostí a povzdechem konstatuji, že jste rezignovali na dopisy či příspěvky vašich čtenářů. Nevím, je-li to dočasný jev nebo můj zdánlivý dojem, ale to, co je možné si v posledním ZODu č. 88 přečíst, mě až na výjimky opravdu nečiní šťastným. Možná si teď říkáte – proč nenapiše něco o těch „výjimkách“?, možná bychom udělali výjimku a jeho příspěvek otiskli. Inu, to máte tak. Mám za to, že by to mělo být naopak! Výjimkou by mělo být, že otisknete něco, co nedělá křesťana šťastným. Něco, co ho nenaplní láskou a vděčností k našemu Otci a Jeho Synu Ježíši Kristu, pravému Bohu a věčnému životu (1J 5:20).

Kéž se nad vámi Bůh smiluje a dá vám poznat Sám sebe, moc Jeho vzkříšení a účast na Jeho utrpeních, abyste dospěli ke vzkříšení z mrtvých! Kéž se vás Kristus zmocní, abyste se mohli zmocnit toho, čeho chce On, abyste se zmocnili a ne vy sami v sobě, neboť nepatříte sami sobě, ale bylo za vás draze zapláceno výkupné, takže patříte Bohu, jste Jeho dílo a máte chodit, jak je důstojné Boha a Jeho povolání do Jeho království a slávy. Amen.

Sami sebe se ptejte a můžete se ptát samozřejmě i Pána: „Líbí se Ti, Pane, co jsme poslali Tvým ovcím v posledním ZODu? Je to, co jsi chtěl, aby četli? Je to, co děláme, tím, co chceš, abychom dělali? Obstojí to před Tvou soudnou stolicí Kristovou? Anebo to shoří? Je to zlato, stříbro, drahé kameny nebo dřevo, seno, sláma? Bude-me za to odměněni nebo utrpíme škodu?“ Radím vám, přátelé, ptejte se raději zavčas. Později může být příliš pozdě!

V Kristově lásce váš bratr v Kristu,
Stanislav V. Brno
Dopis č. 236, 4.4.2006

V ZODu č. 80, str. 45 byl otištěn dopis bratra Stanislava V. a také odpověď na tento dopis. (Pozn. redakce)

☒ Milý brat, alebo pisateľ v Pánu.

Dostal sa mi do rúk Váš časopis „Zápas o duši.“ Chcem reagovať na článok „Predvolební zamýšlení“ od Pavla Kábtra, ktorý píše, čo všetko spáchal komunizmus. Je pravda, čo všetko spáchal, ale čo páchá dnešná demokracia na obyčajných ľuďoch? Páči sa tento režim Ježíšovi Kristovi? Určite nie. To, čo sa teraz robí, to nikdy za socializmu nebolo: Pornografia, programy v televízii Vyvolení, Záměna manželiek. Sex vo filmoch i cez deň, hrozná morálka, ako pred potopou, alebo život v Sodome-Gomore (katastrofa). Vďaka Bohu, že tento režim nenastal v r. 1968. Ľudia by nemali kde bývať, to by bolo bezdomovcov (za socializmu neboli), to by bola bieda. Ja som pracoval 39 rokov, teraz ma bez dôvodu prepustili, za socializmu to neexistovalo. Tento pisateľ píše, že za komunizmu jedni mali nadbytok a iní hladovali. Je tomu dnes inak? Prečo je v Prahe toľko žobrákov? Má Boh z takého režimu radosť? Aké to je ovocie vlády? Európska únia je od diabla, lebo nechce, aby im Boh pomáhal. V zj. Jána sa píše o zavádzaní čipu na ruku kvôli obchodu a to chcú európske štáty dosiahnuť. Ďalej autor článku píše o diktatúre komunizmu. Učiť sa v školách cudzie jazyky, nie je to diktát? Mnohí predavači musia pracovať v nedele nasilu. Sú také pracoviská, kde nesmú, robotníci medzi sebou ani slovo, ako v otroctve a za akú mzdu. Pisateľ je iste mladý, nezažil zlatý socializmus, to bol najlepší režim, ako som ja na svete. Koľko životov padlo za tohoto režimu v podsvetí?

Koľko detí bolo unesených a zneužitých od 17.11. 1989? (jeden z najhorších dní v dejinách ľudstva) Ja som od malička veriaci, nikto ma do strany nevolal, ani sa žiaden neprenasledoval pre moju vieru, lebo som nebol proti režimu. Prenasledovali len tých, čo boli za takúto demokraciu, ktorá sa Bohu určite nepáči. Bývale Československo rozdelil satan, takisto Južosláviu a ZSSR. Koľko tam padlo nevinných ľudí?

Týchto ľudí maju na vine Gorbačov, Karol Vojtila, Lech Walensa a iní podobní demokrati. Čo je to dnes za režim keď sa vyhráza manžel manželke zabítim a je stíhaný na slobode? Obyčajný robotník sa má dnes najhoršie, lebo ak sa ozve v práci, okamžite letí na ulicu bez pardonu. Za socializmu sme sa mohli ozvať, nevyhodili žiadneho. Bolo oveľa lepšie. Keby autor bol vtedy žil, určite by takýto článok nebol napísal, je zrejme mladý a má dobrý flek [je 57-letý voják armády spásy, pozn. redakce]. Doprava bola skoro zdarma, potraviny lacné, raj na zemi okrem hriechu. Demokracia nesiahla ani po členky socializmu. Ja nikdy nebudem súhlasiť a chváliť tento demokratický systém, nikdy, nikdy, nikdy.

– Dopis č. 299, Anonym, Český Těšín –

✉ Vážení!

Nedávno som obdržala ďalšie číslo časopisu Zápas o duši č. 88, ktoré je už v českom jazyku, a to je jeden z dôvodov, pre ktorý tento časopis už ďalej nemienim odoberať. Ale tiež aj preto, že na Slovensku vychádza obdoba tohto časopisu Zmena a rast, ktorý mi postačuje. Preto ani na tento Váš časopis nebudem finančne prispievať, pretože mám nízky dôchodok a spustu peňazí miniem na lieky, lebo som chorá.

Nemôžem však pri tejto príležitosti nereagovať na jeden článok pod názvom Předvolební zamyšlení. Pripadá mi to ako predvolebná kampaň, ktorá má nasmerovať človeka, aby správne volil – ale koho? U vás v Čechách je pri moci sociálna demokracia (predpokladám že úspešne), pretože v Čechách je lepší poriadok ako na Slovensku, kde vládnu tzv. kresťanskí demokrati, čiže pravica. V spomínanom článku takým razantným spôsobom zatracujete komunizmus, ako by bol horší ako fašizmus a nacizmus. Aj o tzv. kapitalistoch, čiže súkromných podnikateľoch, sa vyjadrujete vcelku kladne, hoci podľa mňa títo sú skutočnými vykorisťovateľmi, pretože zamestnávajú málo ľudí, ktorí sú maximálne

vyťažení, len aby majitelia mali čo najviac, aby sa dostali k miliónom. Toto nemôžete poprieť. Ale čo dobrého sa urobilo od r. 1989 okrem toho, že bola uvoľnená náboženská sloboda? Vari tie tisíce bytov, tovární, nemocníc, škôlok, škôl, vyspelé poľnohospodárstvo, atď. – to všetko sa postavilo za tohto nového režimu? Ba práve naopak. Všetko dobré, čo sa postavilo, sa teraz rozpredáva do zahraničia a naši občania musia odchádzať za prácou tam, ako kedy si v 30-ych rokoch v čase hosp. krízy.

Je nad slnko jasnejšie, že ani jeden režim nie je a nebude ideálny a dostatočne spravodlivý, ale že musí dôjsť k zmene srdca človeka, k vnútornej premene, ale ktorá politická strana z toho veľkého množstva, ktoré vyrástli ako huby po daždi je schopná takýto spravodlivý režim nastoliť? Podľa mňa žiadna! Lenže niekto vládnuť musí, pričom podľa tohto článku tí vaši kresťanskí demokrati sú zrejme najvhodnejší. Tí už nenesú na sebe dedičstvo inkvizícií a rôznych zločinov v mene Boha? Tak prečo terajších komunistov považujete, ako by oni boli napáchali to, čo sa stalo v minulosti – ak to ovšem neje hodne zveličené. Píšete, že výsledkom komunizmu bola, okrem iného, devastácia morálnych hodnôt – akých? Ved' aká je teraz morálka? Ako sa rozmáha prostitúcia, pornografia skoro v každom časopise – toto vari bolo za socializmu? Hovorím socializmu, pretože sa budoval socializmus, nie komunizmus. Ved' vtedy sa také vecí na verejnosti nepropagovali, ale boli doslova zakázané! Ani zločinnosť a kriminalita rôzneho druhu neboli na takej vysokej úrovni ako je tomu teraz. Len to prosím nezdôvodňujte tým, že toto si doniesli z minulého režimu. ...

Ale už sa nebudem rozpisovať. Ešte záverom by som chcela podškrtnúť, že socialistický režim by bol býval zvrhnutý aj bez ohľadu na nábož. slobodu – ale preto, aby sa zmenilo spoločenské zriadenie, aby prišiel kapitalizmus, ktorého ničivé dôsledky už po 16-ich rokoch

42 ZÁPAS O DUŠI

dobře vidno. A pokud to hodnotíme z Božího hlediska, muselo k tomu dojít proto, aby sa evangelium hlásalo intenzivnějšie ako dovtedy a súčasne aby bolo po tej druhej stránke horšie a horšie, aby tento svet dospel postupne k svojmu koncu, ako je to aj napísané. To je všetko. Záverom Vám prajem do Vašej práce veľa zdraru a ostávam s pozdravom

P.S. Na tento môj list mi nemusíte odpovedať

– Martin 17.4. 2006 –

✉ Drazí v Kristu,

chtěl bych vám poděkovat za to, jak věrně sloužíte Božímu lidu vydáváním časopisu Zápas o duši. Zároveň bych vás chtěl ve vaší práci povzbudit. Rozhodl jsem se napsat tento dopis poté, co mi bylo doručeno dubnové číslo Zápasu o duši. Při jeho pročítání jsem byl potěšen a povzbuzen – jeho obsah je aktuální, články vedou ke Kristu, slouží k duchovnímu růstu, jsou vybrány citlivě a tematicky na sebe navazují.

Za ty dva roky, co odebírám ZOD, jsem byl také nemile překvapen, když jsem se ze zveřejněné korespondence dozvěděl, že existuje ze strany mnoha bratří v naší zemi velký nesouhlas k biblickému učení o Boží svrchovanosti v otázce spasení člověka. Do té doby jsem si dostatečně neuvědomoval, že v evangelikálních sborech existuje takovýto nesoulad. Zároveň jsem byl četbou Zápasu o duši utvrzen v požehnaných pravdách týkajících se Boží svrchovanosti, kterým jsem věřil již dříve.

Také mne zaujaly studie o židovském národě a tisíciletém Kristově království, které jste před časem zveřejnili. Donutily mne hlouběji přemýšlet o tomto tématu. Stále se domnívám, že máme závažné exegetické důvody pro přijetí premilénaristického pohledu na tisícileté království, i když jsem nyní opatrnější a ochotnější ustoupit. Raduji se, že nás spojuje víra v druhý příchod našeho Pána v moci a slávě, i když v chápání jednotlivostí se můžeme lišit.

Když jsem si u vás objednával pravidelné zasílání časopisu Zápas o duši, nabídli jste mi starší čísla, tak prosím, kdybyste mi je poslali. Zdravím také manžele Suchomelovy, které jsem směl osobně poznat, když před časem navštívili sbor ve Strakoncích. S přáním Božího požehnání

– Luboš J., Volyně,

dopis č. 274, 12. 4. 2006 –

✉ Milá Klárko a Pavle,

...V podstatě hlítám, když se mi někde naskytne duchovní strava, shromáždění máme takové malé skupinkové teď u nás doma. Je to to shromáždění, na kterém jste byli tenkrát i Vy a s velkou radostí na to vzpomínám, ale ještě víc mě nasytilo to povídání s vámi u nás doma. Tenkrát jsem se jakoby vrátila do studentských let, kdy jsme takto debatili se studenty a na ty pravdy Boží jsme si přicházeli nějak sami a ne že to do nás někdo nahustil. Brala jsem to pak více jako skutečnou pravdu, protože jsem si ji uchopila sama. Tento stejný pocit mívám, když čtu Zápas o duši, proto si myslím, že časopis nemá obdoby, svým obsahem ale i způsobem sdílení je jedinečný. Dává jednoduše prostor člověku domyslet ohromné Boží skutečnosti ve svém nitru... Nikde nic podobného neprožívám. Nevím, jestli je chyba na mé straně, ale myslím, že je to tím, že ve shromážděních se opakuje pořád to stejné dokola... A já, jako dítě věřících rodičů, věřící až kam sahá má paměť, už vím, co který bratr řekne a jak se bude modlit... Na cí straně je chyba? Nevím! Ale vím, že chci a potřebuji Boha zakoušet každý den znovu a nově, vždyť On přece JÉ neobsažitelný... A to je to dobrodružství, po kterém vlastně touží každý a co pro nás Bůh zamýšlel... Proto jsem nadšena Pavlovým článkem, že máme být posedlí Kristem, protože ON, opravdu On je to vzrušení, které lidé (i věřící) hledají všude možné, jenom ne v něm, protože ta strnulost a unylost církevních tradic nám pohled na Krista úplně pokřivila...

Klárko a Pavle, moc ráda bych si s vámi pokecala jako tenkrát u nás. Ve vaší přítomnosti jsem v našem domě cítila bezpečí, dobrodružství a ten klid...
JUPÍ

– Vaše vděčná Eva P. –

ŠIFRA MISTRA LEONARDA a Boží soudy

V těchto dnech přichází do kin film Šifra mistra Leonarda, natočený podle stejnojmenného a veleúspěšného románu. Bude to jistě kasovní trhák. V novinách už se objevily články, komentující, jak tento film komentuje církev. Upřímně řečeno, nedalo se celkem čekat, že by komentáře k církevním komentářům byly nějak přejné. Celá tato hra přece proběhla už tolikrát... Šifra mistra Leonarda není první a patrně ani poslední film, který nějakým způsobem zesměšňuje, či jinak znemožňuje křesťany i to, čemu křesťané věří. Dá se očekávat, že i v těch relativně nejpřejnějších komentářích se dočteme, že reakce církve byla přehnaná či nepatřičná... Jako křesťanovi je mi samozřejmě smutno. Ne že bych se nějak cítil zasažen samotným Danem Brownem. Bylo předem jasné, že v knize i ve filmu půjde o pravdu až na posledním místě. Je mi ovšem líto západní civilizace, která pod sebou tak důkladně podřezává všechny větve.

V některých komentářích se objevovala srovnání s reakcí muslimů na kariatury proroka Mohameda. Co se týče hlasitého vyjádření nesouhlasu, byli muslimové jinší pašáci, než nějakí katolíci či protestanti. Popravdě řečeno mne ale nejvíc zajímá, co na to Bůh. Jde přece konec konců o něj. Je to jeho Syn, Ježíš Kristus, kdo je pomlouván a zesměšňován. Kdyby muslimové nebojovali za svého boha sami, zřejmě by se nic nestalo. Stane se něco, když budou lidé zesměšňovat Hospodina? Nebo mají křesťané nějak zasáhnout sami?

Ježíš Kristus řekl, že ho Otec neposlal svět soudit, ale svět spasit. Kdyby

chtěl Bůh rouhače potrestat, neměl by žádný velký problém. Božím problémem nebylo, jak rouhače potrestat, ale jak hříšníky zachránit. A právě proto zemřel Ježíš Kristus. Ježíš křesťanům řekl:

Jako Otec poslal mne, tak já posílám vás.

Tedy ani my nejsme posláni, abychom soudili rouhače. Znamená to, že je dovoleno se rouhat? Že lidem, jako je Dan Brown, může být jedno, zda svým počínáním uráží něčí náboženské citění? Evidentně je možné se rouhat. Rouhač se nepropadne na místě do země, naopak, ještě se stane slavným a hodně vydělá.

Je rouhání bez následků? Jsou urážky Boha bez následků? Nedaleko středu Bible je malá knížka, nazvaná Pláč Jeremiášův. Prorok Jeremiáš ji sepsal, když plakal nad zničeným Jeruzalémem. A Jeruzalém byl zničen, protože v něm po několik generací byli uctíváni falešní bohové. V oné kratičké knížce, jsou tato slova:

Ponech jim zavilé srdce, to bude tvá kletba na ně.

C.S. Lewis kdysi napsal:

Na posledním soudu budou lidé rozděleni do dvou kategorií. Jednu budou tvořit ti, kteří řekli Bohu: „Buď vůle tvá“, druhou ti, kterým řekne Bůh: „Buď vůle tvá“.

C.S. Lewis rovněž napsal, že Kristus musel zázraky hodně zmenšit, aby si jich lidé všimli. Na svatbě v Káni Galilejské proměnil vodu ve víno, a udělal tak v malém a rychleji to, co dělá Bůh ve velkém na všech vinicích tohoto světa dnes a denně. Když nasytil zástupy, v krátkém okamžiku rozmnožil chléb, a tak zopakoval zázrak, který se ve velkém děje každoročně na polích. Bůh se zpravidla musí zmenšit, aby nám začal připadat zajímavý.

S Božími soudy je to podobně. Jak říká české přísloví, „Boží mlýny melou pomalu.“ Ostatně už v biblické knize Kazatel můžeme číst:

Přestože hříšník páchá zlo stokrát a lhůta se mu prodlužuje, já vím, že

44 ZÁPAS O DUŠI

dobře bude těm, kdo se bojí Boha, těm, kdo se bojí jeho tváře.

Vy jste si nevěšmli, že Boží soudy už dávno probíhají? Nevěšmli jste si, že od té doby, co lidé začali uctívat falešnou modlu sexu, ztrácejí plodnost? Jeden filozof v minulém století prohlásil:

Po smrti Boha na sebe smrt člověka nenechá dlouho čekat.

Nietzsche prohlásil Boha za mrtvého. Dnes je mrtev Nietzsche, zatímco křesťanství se šíří jako lavina Jižní a Střední Amerikou, Čínou, Indií či velkou částí Afriky. Tam to nevypadá, že by Bůh byl mrtev. Evropu však tato lavina míjí. A evropské národy vymírají.

Dva nejateističtější národy na světě, Estonci a Češi, patří k národům s nejnižší porodností. Ač se nedá říci, že vztah mezi růstem ateismu a poklesem porodnosti je lineární, nemá to k tomu daleko. Vás to překvapuje? Mne nikoli. Výše uvedený výrok můžeme trochu obměnit:

Jakmile země v národu víra, nenechá na sebe vymírání daného národa dlouho čekat.

Jak říkají cimrmanologové:

Můžete se přít, můžete s tím nesouhlasit, ale to je asi tak vše, co proti tomu můžete dělat.

Jenže v tomto případě je to pravda. Statisticky potvrzená. Dobře, odmítli jste pravého Boha. Zesměšňovali jste ty, kteří v něho věří. Budete tedy ctít boha falešného. Francie se stane s největší pravděpodobností muslimskou zemí do roku 2050. Potom rouhání ustane, ale bude méně veselo, než bylo za křesťanů. Rád bych byl falešným prorokem, ale obávám se, že nejsem. Božím trestem je, že lidem ponechá zavilé srdce. Milují lež (ještě za ni Danu Brownovi zaplatí) a volí smrt.

– Dan Drápal –

***Především vězte, že
v posledních dnech přijdou
posměvači vedení svými
vlastními choutkami
(2 Petrův 3:3)***

PORADNA PRO ŽENY

Díky Bohu i přispění členů a přátel HPŽ ČR se podařilo oficiálně 23. března 2006 spustit provoz Poradny pro ženy v tísní Aqua vitae (<http://linkapomoci.cz>).

Poradna poskytuje především telefonickou krizovou intervencí na bezplatné lince **800.108.000** pro ženy, příp. páry, které očekávají narození dítěte a v souvislosti s těhotenstvím či porodem se dostaly do tíživé situace. Celkem šest dobře připravených konzultantek poradny je připraveno pomoci radou či vhodným kontaktem i v dalších oblastech (orientace v sociální síti, zprostředkování azylového ubytování, nalezení seriózního odborného kontaktu pro specifický problém klientky, pomoc a podpora při neporozumění otce dítěte, příbuzných, u dlouhodobě neúspěšných snah o otěhotnění a cesty náhradní rodinné péče, informace o možnosti a procesu předání dítěte po porodu k adopci, nejasné výsledky vyšetření v těhotenství, zprostředkování informací o přirozeném plánování rodičovství apod.). Práce v poradně ve smyslu předávání doporučení pro klienty je plně podřízena závazku respektování učitelského úřadu katolické církve, zejména v otázkách morálky.

Poradna, která sídlí v Americké ulici č. 21 na Praze 2, je v provozu vždy ve středu a ve čtvrtek od 16 do 19 hodin. Mimo provozní dobu poradny je možné kromě zanechání vzkazu na telefonu využít také internetového poradenství, které je dostupné na webové stránce **<<http://linkapomoci.cz>>**. Vzkazy na telefonu i prostřednictvím internetu jsou řešeny obratem. Bližší informace o poradně najdete na letáčku, který vám rádi zašleme pro rozšíření povědomí o této službě HPŽ ČR ve vašem okolí.

Máte-li zájem s námi spolupracovat, ozvěte se nám na e-mail info@prolife.cz. Budeme vděční za Vaši podporu Poradny pro ženy v tísní Aqua vitae, kterou stále potřebujeme!

– Hnutí Pro život ČR, <http://prolife.cz> –

ŽIJEŠ, PROTOŽE TĚ RODIČE CHTĚLI

Občanské sdružení Hnutí Pro život ČR (HPŽ ČR) zahájilo v květnu tříměsíční osvětovou informační kampaň zaměřenou na prevenci umělých potratů u dospívající mládeže. Kampaň s hlavním sloganem „Žiješ, protože tě rodiče chtěli“ otvírá novým, velmi otevřeným způsobem téma interrupcí jazykem blízkým mládeži. Kampaň je svou formou blízká náctiletým, kteří odmítají jakékoli tabuizování, a snaží se pozitivním způsobem evokovat vděčnost, odpovědnost, solidaritu a další pozitivní hodnoty moderního člověka.

S kampaní se veřejnost v rámci celé republiky bude po tři měsíce setkávat prostřednictvím billboardů, časopisů, spotů v rádiích a na internetu

<http://svobodavolby.cz>

Zdeňka Rybová, viceprezidentka Hnutí Pro život ČR, k tomu dále uvedla:

Je nutné, aby dospívající, kteří začínají pohlavně žít velmi brzy, věděli o možných dopadech svého jednání a mohli se tak rozhodovat opravdu odpovědně s dobrou znalostí všech rizik. Každý mladý člověk přirozeně hledá to, co je jeho srdci a pocitům nejbližší. Patří sem i svobodná volba toho nejlepšího z možných řešení nastalé složité situace, která často může souviset právě s otázkou umělého potratu.

HPŽ ČR si uvědomuje rizika související s otevřeným přístupem k této citlivé otázce. Ztotožňuje se s psychiatrickou Dr. Ilonou Burdovou, která již dříve uvedla:

I mně připadá děsivé to, jak se potrat provádí. Ale pokud o tomto problému chceme veřejnost pravdivě informovat, nevím, jak se oněm děsivým popisům či obrázkům vyhnout. Na jedné straně se společnost nechává zahlcovat násilnými scénami ve filmech, zprávách, počítačových hrách a zároveň ji děsí pravdivé informování o metodách umělých potratů.

HPŽ ČR věří, že tímto způsobem dojde k otevřenému dialogu nejen mezi mládeží, ale i ve zbytku společnosti, a doufá, že dospělí najdou dostatek odvahy i trpělivosti pro zodpovídání otázek dospívajících. HPŽ ČR tak zároveň vychází vstříc dlouhodobému volání poslanců a dalších představitelů parlamentních stran, kteří opakovaně při projednávání změn v potratové legislativě volali po nutnosti osvěty a dobré informovanosti široké veřejnosti. HPŽ ČR si přeje, aby se tato dlouhodobá otevřená kampaň stala také odrazovým můstkem pro mapování objektivního postoje veřejnosti před znovuotevřením tématu na zákonodárné půdě.

EXIT 316

Dobrá zpráva

prostřednictvím České televize

Proč název EXIT 316? = Východ 3,16 =

Jan 3:16

♦ ***Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.***

Před dvěma lety přijel Luboš Hlavsa na seminář do Malenovic a při setkání s misijním pracovníkem Davem Pattym zmínil svou touhu natočit nějaký křesťanský pořad pro mládež. Dave odpověděl, že on se už několik let modlí za to, aby se statisíce mladých lidí v Česku mohly seznámit s biblickým poselstvím skrze televizní obrazovku.

Mohlo zůstat jen u tohoto rozhovoru, ale Bůh způsobil, že Česká televize pár měsíců poté oslovila Lubošovu produkční firmu s prosbou o přípravu takového pořadu.

V únoru 2006 Křesťanská akademie mladých (KAM) podepsala s Českou televizí licenční smlouvu, na jejímž základě má KAM připravit a vyrobít 17 osmáctiminutových pořadů a ČT má záměr odvysílat tento cyklus na podzim roku 2006.

46 ZÁPAS O DUŠI

EXIT 316 je křesťanský publicisticko-vzdělávací program pro mládež. Vychází z víry v Boha, víry v Krista a víry v Bibli, a jeho cílem je ukázat mladým lidem na další, dnes již často zapomenutou a neznámou možnost řešení jejich každodenních problémů podle biblických principů.

Pořad by se měl stát alternativou širokého názorového proudu prezentovaného zejména neveřejnoprávními médii, která vybízejí k sebestřednému a materialistickému způsobu života, místo aby poskytovala solidní morální základ (viz např. fenomén „reality-show“). Věříme, že i když je křesťanství v dnešní době většinou vnímáno jako něco zastaralého a nepraktického, může se stát velmi užitečnou, praktickou a atraktivní pomocí v řešení základních lidských problémů.

Každý díl bude tématicky zaměřen (např. Jiná dimenze, Láska, Přátelství, Konflikt, Opuštění, Image, Zklamání, Strach, Odvaha, Pravda a lež, Sex, Závist, Hněv, Víra, Temnota, Úspěch, Smysl života) a bude obsahovat videoklip, anketu, životní příběh, pohled známé osobnosti a na závěr bude nabídnuto biblické východisko – „exit“ z dané problematiky jako alternativa klasických řešení. Celým dílem provázejí dva moderátoři, „andělé“, kteří natáčejí reportáž o lidech pro „nebeskou televizi“.

Celou produkci a režii zaštiťuje rodinná firma Hlavsových ZoomFilm, scénáristou je Adam Parma, dramaturgem za Českou televizi Petr Raus a moderátory jsou Aleš Juchelka a Johanka Veselá. Celý projekt koordinuje za KAM Honza Škraňka a na paralelní kampani se podílí Petr Húšť, Lucie Řehořová a další.

Cílem KAM není jen ukázat mladým lidem skrze televizní obrazovku to, že skoro dva tisíce let stará Bible nám má co říct i v dnešní době, ale snahou je také vyvolat ve společnosti hlubší diskuzi o tématech, uvedených v České televizi.

Cílem EXITu 316 tedy není evangelizační kampaň, tak jak jsme zvyklí – na-

příklad ve stylu Pro-CHRIST a podobně. Cílem je vyvolat otázky vedoucí k přemýšlení o poselství Bible, o Bohu, a tak nepřímou pootevřít dveře evangeliu a odstranit alespoň některé bariéry bránící lidem ve slyšení evangelia. Cílem je otevřít prostor všem křesťanům této země, aby využili mimořádné a možná neopakovatelné příležitosti k podpoře tohoto projektu především následnou prací s lidmi. Povzbuzujeme všechny křesťany k tomu, aby od září sledovali Českou televizi a pořad EXIT 316, využili této příležitosti a osobně se zapojili do otevřené diskuze k tomuto pořadu s lidmi, kteří budou mít zájem dívat se na řešení každodenních problémů pohledem Bible. Každý křesťan bude mít příležitost otevřít pootevřené ještě více ... a k tomu nás Bůh volá. „*Nebráňte jim a nechte je jít ke mně,*“ říká Pán Ježíš na obranu těch bezmocných.

Trans World Rádio v podpoře tohoto projektu vidí také svoje poslání a bude se snažit být doplňujícím elementem EXITu 316.

– Převzato z TWR, Anténa 1/2006 –

DĚTSKÁ MISIE

je součástí světové organizace Child Evangelism Fellowship®, která působí ve více než 155 zemích světa.

Svým působením je největší dětskou misijní organizací na světě. Cílem Dětské misie je oslovit evangeliem ty děti, které ho nikdy předtím neslyšely, pomoci jim v duchovním růstu a pomoci jim najít místní sbor, kde by mohly dále duchovně růst. Tyto cíle naplňuje pomocí následující služby:

1. Přímá práce s dětmi

2. Kluby dobré naděje

Pravidelné každotýdenní setkání dětí během školního roku. Děti se učí biblické příběhy, verše, zpívají písně, povídají si o misii, hrají hry...

3. Pětidenní kluby

Letní evangelizační kluby pro děti venku v jejich bezprostřední blízkosti probíhající obvykle 5 dní za sebou. Jednoduchý hodinový program, který má za cíl seznámit děti se zvěstí evangelia.

4. Korespondenční kurzy

Pomocí jednoduchých lekcí na pokračování se může dítě seznámit se zvěstí evangelia formou došlé pošty přímo k němu domů. DM má k dispozici celkem 39 lekcí ve 4 kurzech.

5. Tábory dobré naděje

Letní dětské týdenní tábory nabízené především dětem z korespondenčních kurzů. Cílem je zvěstovat evangelium, ale také ukázat dětem na křesťanský život v praxi.

6. Jednorázové evangelizační akce

Různé jednorázové akce, jako jsou např. den dětí, výlety, poutě, jsou využívány k tomu, aby děti mohly uslyšet zvěst evangelia.

Pomoc v přímé práci s dětmi pomocí Kurzů „Efektivní vyučování dětí – stupeň 1,2,3“ – kurzy v rozsahu cca 30 od začátečníků až po pokročilejší v oblasti pomoci v evangelizaci a duchovního růstu dětí. Semináře, workshopy, konference – jednodenní či vícedenní školení dle požadavků učitelů – od předškolních dětí po dorost, vzdělání učitelů, rodičů...

Vydávání literatury pro děti a učitele dětí se systematickým vyučováním dětí z většiny známých biblických příběhů ze Starého a Nového zákona, věroučných lekcí, misijních příběhů a praktických lekcí s aplikacemi pro dnešní děti.

7. Podporou modlitebního úsilí pomocí

- zakládání malých modlitebních skupinek dospělých a dětí,
- vydáváním modlitebního kalendáře,
- zasíláním modlitebních dopisů jednotlivých pracovníků DM s aktuálními modlitebními potřebami,

- SMS modlitební řetězec s aktuálními potřebami učitelů mezi dětmi – 603 187 221.

Dětská misie je členem Evangelikální aliance a spolupracuje se všemi registrovanými církvemi a samostatnými sbory na území České republiky a v zahraničí. DM aktivně spolupracuje a vítá činnost organizací:

AWANA, Samuel, Biblická práce pro děti, TWR, KPK, BTM, HCJB, Nový život, Kudy kam, Wycliffovi překladatelé Bible, redakce časopisu Kroky... a spolupracuje se stovkami jednotlivých křesťanů z církve Pána Ježíše Krista.

INFORMACE O DM:

Libuše Pavelková: Světová Dětská misie:
<www.cefonline.com>
<lpavelkova@detskamisie.cz>

Doporučujeme následující zajímavé stránky v angličtině:

<http://www.ids.org>
<http://www.soundofgrace.org>
<http://www.solochristo.com/solochristo.htm>
<http://www.biblicalstudies.com>
<http://www.cwrc-rz.org/>

Redakce ZODu neručí za obsah následujících stránek a neztotožňuje se všemi texty které obsahují:

<http://www.granosalis.cz>
(reformovaný)
<http://www.jakyje.net>
(apologetika)
<http://www.memento.junweb.cz>
(Pavel Kábrt – téma křesťanství)
<http://www.radio7.cz>
(Internetové křesťanské online rádio)
<http://prokrestany.sweb.cz/>
(katolická problematika)

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek a
případné připomínky adresujte na
<zod@hcjb.cz> nebo:**

WORLD
RADIO

Distribuce CZ

**HCJB – ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 1b
169 00 Praha 69 – Břevnov**

**Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě**

Název účtu:

ZOD – HCJB World Radio

Číslo účtu:

KB Praha 1; Pobočka Pohorelec 22
96538621 / 0100

<http://www.hcjb.cz> nebo <http://www.reformace.cz>

**Pokud máte přístup na webové stránky • Sledujte denní zpravodajství
z křesťanského světa • Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR •
Přečtěte si všechny ZODY od roku 1989 • Přečtěte si desítky úvah •
Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami •
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí •
Chystáme pro vás video a další novinky**

**HCJB online vysílání na <<http://www.radio7.cz>>
každé pondělí od 8:30 do 9:00**

**HCJB online vysílání na <<http://www.lumen.sk>>
každou neděli od 10:45 do 11:00**

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD – Zápas o duši, HCJB – World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69

Redaktoři Ing. Pavel a Klara Steigerovi, Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69

Tiskne PBtisk s.r.o., Prokopská 8, 261 01 Příbram VI

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ !**